

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Dunaj. — Dr. Ladislaus pl. Lukacs, orski ministrski predsednik je prišel na Dunaj, da cesarju Frane Jožefu predloži svojo resignacijo, katero je cesar sprejel in grofa Štefanu Tissa, predsedniku ogrske poslanske zbornice naročil, da sestavi novi kabinet.

Dunaj. — Način, kako je samomorilec polkovnik general štaba Alfred Redl, vojaške tajnosti izdal, se je šele sedaj razkril. Redl je od tajnih zavritok odstranjeval zaveze in pečate in na ta način, prišel do skrivnosti, katere so mu sicer bile nepristopne.

V izdajalsko afero je baje zapleten več častnikov in Redlnovi rodbinski člani so tudi v preiskavi.

Nemčija.

Berlin. — Nekaj dni sem dohajajo številni ameriški in angleški delegati, kateri popotujejo k sufragetni konvenciji, ki bo zborovala v Budapešti. Sedaj si pred odhodom na Dunaj, ogledujejo zanimivosti tujakšnjega glavnega mesta. Kot prva je prišla pred nekaj dnevi iz Californije Alice Park z ogromnim znakom na prsih. Bila je s potoma v Holandiji, kjer so jo smatrali za angleško sufragetko.

Gospodična Park je pravila, da so se v Holandiji pač smejali nad njenim znakom, toda nikjer ni z njim toliko pozornosti zbudila, kot v nemškem glavnem mestu.

Tudi ena delegatinja škandinavskih sufragetk potuje tu skozi in sicer v spremstvu dr. Gullija Patin iz Stockholma.

Dame so poskusile dobiti avdienco pri cesarju in so prezirale celo cesarico kot tudi glavni stan kluba ameriških dam.

Italija.

Milan. — Poročevalec "Corriere Della Sera" v Vatikanu trdi, da je mogoče da bo papež Pij X. v kratkem Vnebovzetje Marije proglasil za dogmo katoliške cerkve, to se pravi, da bo vsak veren katoličan to kot brezpogojno resnico verovati "moral".

Ako Pij št. 10 to stori, potem bo izvršil največjo moč papeža in se s tem proglasil za "nezmotljivega".

Velikbritanija.

Newport, Wales. — Federacija transportnih delavcev je na svoji konvenciji sprejela resolucijo, v kateri pozivlja svoje člane, naj se branijo nakladati vojni material.

Oni proglasaajo vojno za zločin in se branijo opravljati vsaki posel, ki bi pospešil to hudodelstvo.

Ben Tillet pravi, da se vse angleške patriotske družbe vzdržujejo z denarjem, ki ga dobivajo od tovarnarjev orožja.

Japonsko.

Tokio. — Organizacija "Anti-ameriška mladina" je obdržavala shod, ki pa ni bil obiskan, kakor se je pričakovalo. Seveda so se držali bojeviti govori, toda ne od vplivnih mož, marveč od znanih agitatorjev. V govorih je največ grmelo proti japonskim ministrom in k sklepu zborovanja je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da se Zdr. državam takoj napove vojna.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja)

BALKAN.

Dunaj. — "Neue Freie Presse" priobčuje brzojavko: "Vojna med balkanskim državam je neizogibna."

Sofija. — Tukaj vlada silna razdraženost. Srbija ne pusti skozi nobenih bolgarskih poročil. Odslej se tu nahaja odločen vojni stan. Vse hiše morajo biti ob 9. uri zvečer zaprte.

Sofija. — Poluradni list "Mir" pravi: "Nobena bolgarska vlada ne bo nikdar dala privoljenja za srbo-bolgarsko pogodbo. Ako Srbi ne odnehajo od svojih nekoristnih zahtev, tedaj ne umemo, kaj zamore konferenca ministrov dobrega prinesiti, ki se more vsak trenutek odgoditi radi ministrske krize, katera v Bolgariji vlada."

Belgrad. — Od ure do ure se tukaj vedno bolj pojavlja nemir in razdraženost, ker prevladuje mnenje, da Bolgarija z odgovorom na dopis Srbije zato odlaša, da dobi čas za ugodno razstavitve svojih trup.

Ministrski predsednik Pašić je imel konferenco s različni voditelji političnih strank, ter z njimi odkrito govoril o srbskem položaju. 7. t. m. so Bolgari vnovič poskusili stopiti na srbsko zemljo. — To v stiku molčečnosti Bolgarije, ko noče odgovoriti na srbski dopis, je opozicijske voditelje napotilo, da silijo na skorajšno poravnano razmer in da se krizi konec naredi. Predlaga se, naj skupčina zasedeno ozemlje proglasi za anektirano, in tako Bolgarijo izziva.

Grško.

Atene. — Iz Antwerpna došli belgijski parnik je 6. t. m. blizu otoka Pleva zadel ob podmorsko mino. Ladja je močno poškodovana in so jo morali spraviti v ladjedelnico v Phalerum.

Kitajsko.

Hong Kong. — Morski tolovaji so v kitajskem morju napadli francoski parnik "Robert Lebaudy."

Baje so uplenili \$30.000. Eden popotnik je bil usmrčen in več pomorščakov je bilo v boju s tolovaji ranjenih.

Po poročilih se v novejšem času v kitajskem morju nahaja veliko roparjev.

Mehika.

Brownsville, Texas. — Tristotisoč pesos in generalni čin je Huerta, predsednik Mehike ponudil vstaškemu vodju, generalu Lucia Blanco, za slučaj da s svojo komando prestopi k vladi in da pri-seže predsedniku zvestobo. Ponudbo mu je stavil general Tovino.

Mexiko City. — Mehikanski vojni ministri je dal povelje, da topničarka "Vera Cruz" z 1000 mož zvezne trupe in s topničarstvom odpluje v Matamoras in da po vstaših zavzeto mesto zopet osvobje.

V provinci Sonora je prišlo do ponovnih spopadov med vstaši in vladnimi trupam. Le-ti so baje bili pod poveljstvom generala Mantillo poginani v beg, zapustivši veliko municije in več topov.

TISTIM KI SE JIH TIČE.

Zadnji dan meseca junija ustavivo pošiljanje Glas Svobode vsem tistim naročnikom, ki so z naročnino zaostali, oziroma so pozabili poslati naročnino. Kdor noče imeti sitnosti, in da se mu list ustavi, naj se požuri in pošlje takoj naročnino. Mi sicer nikogar ne silimo, da mora biti naročnik, a če je že naročnik enkrat, potem zahtevamo da nam sporoči, želi biti še nadalje naročnik ali ne. Isto ponavljamo in prosimo zopet, da naročniki, ki dolgujejo naj poravnajo svoj dolg za eno pa naj nas obvestijo če želijo biti naročniki še nadalje ali ne, pa bo vse v redu.

Razne novice.

Hoče novo razpravo.

New York. — Za bivšega policijskega poročnika Chas. Becker iz New Yorka, kateri je bil krivim spoznan umora, izvršenim nad igralcem Herman Rosenthal ter obsojen v smrt in se sedaj nahaja v mrtvaški celici v Sing Sing, je pred sodnikom Goff v državnem višjem sodišču zaprosena nova razprava. Predlog se utemeljuje s tem, da so se zasledili novi dokazi; drugič, da je obsodba Beckerja protipostavna in da ni opravičena po dokazih; tretjič, da je S. H. Haas, eden porotnikov, ki so Beckerja krivem spoznali, večkrat zapustil porotno sobo, češ da je šel k zobozdravniku in četrtič, da je nova razprava v interesu pravičnosti.

Frank A. Moss, kateri je kot pomožni drž. pravdnik vodil proces proti Beckerju, je ugovarjal predlogi. Sodnik Goff si je pridržal razsodbo.

Patrioti pa taki.

Hohoken. — Stopedeset kotlarjev je 5. t. m. delo odložilo, "ker je predelavec sramotil ameriško zastavo."

Dotičnik je Kanadčan in je vih-tel zastavo svoje domovine z izjavo, da je to edina zastava, katero on ljubi.

Vzornih svetohlinec.

Philadelphia. — Julij Wellner, velika cerkvena luč in tujakšnji piano-tovarnar, ki ima obširno trgovino na Walnut cesti, je zašel v mrežo križarske vojne pregrah ter bil dne 5. t. m. od zveznega komisarja Graig dejan pod pobstvo \$1000 radi pregreška zakona proti rufijanstvu. Razkritje dvoj-nega življenja Wellnerja se je zgodilo po agentih justičnega oddelka, kateri so dokazali, da je dal neki rufijanski denar za potovanje v Aleksandrijo, Va. in petim stanovalkam sramotne hiše na Noble cesti, katero je policija izpraznila.

Minnie Hahn se je zavezala, da bo Wellnerja odškodovala iz njenih dohodkov; toda ko je bila v Aleksandriji aretirana in je Wellner odklonil njeno prošnjo za poroštvo, je ona pripoznala, da je oženjeni Wellner pravi lastnik bordela. — To smo vedno trdili, da so svetohlineci največji svinjarji.

Urednik obsojen radi ščuvanja proti vladi.

Paterson, N. J. — Alex. Scott, urednik "Weekly Issue", je bil 6. t. m. obsojen v zapor na nedoločen čas, toda ne manj kot eno in ne več kot 15 let ter v denarno kazen \$250.00.

Scott je zagovarjal stavkajoče svilotkalce in je baje v nekem članku ščuval proti vladi.

Samomor vsled strahu.

St. Louis, Mo. — Frank Mercuro, laški trgovec s sadjem, ki si je s strudom prihranil \$6000, je izvršil samomor. Povod k dejanju je bil strah pred "črno roko", katera mu je grozila, da ga spravi v krtovo deželo, če ne plača \$2000.

Naraščaj železničnih nesreč.

Meddržavna prometna komisija razglašala statistiko o nezgodah, ki so se v Zdr. državah pripetile v času treh mesecev končavih z 31. decembrom 1912. V označenem času je izgubilo življenje 2611 oseb in ranjenjih je bilo 18.729; tedaj več v istem času prejšnjega leta 135 mrtvih in 3107 ranjenjih, to je skupno vslužbencev in popotnikov. Vlaki so skupaj trčili in iz tira skočili v istem četrtletju v 3994 slučajih, od katerih spada na osobne vlade 229 trčenj in 194 iz tira zavozev. S tem v zvezi nastala materialna škoda je znašala \$3.408.953. Proti prejšnjega četrtletja je bilo več trčenj 433 in 215 iz tira zavozev.

PREISKAVA ŠTRAJKA.

Washington, D. C. — Dne 6. t. m. je bila predsedniku Wilsonu in kongresu predložena prošnja v kateri se zahteva, naj senatna komisija, ki bo preiskavala razmere v premogovnem distriktu W. Virginije, tudi preišče razmere štrajkujočih svilotkalcev v Patersonu, N. J. Prošnja je podpisana od Frederick C. Howe, ravnatelj Peoples' Institute iz New Yorka, John A. Fitch, Gaylord S. White, Amos Pinchot, J. Howard Melish in mnogo drugih odličnih sociologov.

Senator Martin, član preiskovalnega komiteja je izjavil, da po njegovem mnenju o kakih zvezni preiskavi v Patersonu ne more biti govora, ker imajo s štrajkom opraviti edino oblasti in sodišča države New Jersey in ker ni proglašena vojaška diktatura.

Železnica obtožena.

Columbus, O. — Zvezna velika porota je v Columbus, O. vzdignila 20 obtožb proti Grand Trunk železnici, radi znižanja voznine med Newark, O. in Battle Creek, Mich. Po zveznem zakonu zna železniška družba biti za vsaki slučaj obsojena na \$10.000. Gre se za prevoz premoga iz premogovnika v Belmont County do Battle Creek, Mich.

Razsodba porote o zarotnem procesu.

Boston, Mass., 7. jun. "Wood ni kriv, Atteauxin ni zjedinenja porotnikov, Collins kriv," se glasi pravorek, katerega so danes po dolgem posvetovanju oddali porotniki v senzacijskem procesu, o katerem se je delj časa razpravljalo.

William Wood je predsednik American Woolen Co. in je bil obtožen, da se je z drugimi zarotil da štrajkujočim tekstildelavcem v Lawrence škodo prizadene s polaganjem dinamitnih bomb. Dennis Collins je bil za državno pričjo, a je bil v dveh obtožbah krivim spoznan, v šterih drugih pa oproščen.

Prva obtožba se je glasila na zaroto proti štrajkarjem, druga na telesno poškodbo neudeleženih oseb, a ostale obtožbe so se glasile na zaroto proti "gotovim drugim osebam" in poškodba imetja neudeleženecv.

Proces je bil eden najsenzacijnejih, kar se jih je tu obravnavalo in je bil posledica dolgotrajnega štrajka.

Ko je bila razglašena razsodba je zastopnik Wooda takoj zaprosil sodnika naj preišče zadevo, ker se je poizkusilo podmitit porotnika Morris Schumann. Baje se mu je obljubilo "družabno življenje" in \$200 gotovine, če bo "prav" glasoval.

Svetovni mir.

Washington. — Državni tajnik Bryan je naznanil, da so njegovemu načrtu za svetovni mir pritrudile Nemčija, Bolivija in Argentinja in so prosile, naj jim dopošlje pogodbeno načrte. S tem je število narodov, ki niso nasprotni predlogi, narastlo na 13.

Amerikanci v nevarnosti.

Tampico, Mex. — Dvesto Amerikancev, ki so naseljeni v Tamalipas, Mex., s potom konzula Millersa v Tampico, Mex. na predsednika Wilsona poslali spomenice v kateri se zanašajo na varstvo od strani Zdr. držav. Kakor je iz spomenice posneti, se Amerikanci nahajajo v veliki nevarnosti. V pismu pravijo, da Amerikanci nimajo zaščite ne od vstašev, ne od mehikanske vlade in da so že mirno prestali velike izgube. Nevarnost je velika in najna pomoč bi bila umestna.

PRIJATELJ, nagovori vsakega rojaka, ki ga srečaš, da se naroči na list Glas Svobode. \$2 na leto \$1 na šest mesecev.

Delavske novice.

Unija železarjev št. 8 v Milwaukee je s stavko zmagala.

Malone so vse tovarne podpisale povišanje mezde za 7 1/2 centov na uro. Nova mezdna pogodba stopi v veljavo s 1. julijam in je veljavna za tri leta ter se glasi za prvo leto 62 1/2 centov, za drugo in tretje leto pa po 65 centov na uro.

Harrisburg, Pa. — Iz glavnega stana delavske federacije te države so brzojavke razposlane na vse člane izvrševalnega komiteja federacije, na distriktne vodje premo-garske unije in druge večje distriktne zveze, da izvejo mnenje o general štrajku za Pennsylvanijo. — Povod k temu so dali senatni sklepi glede delavskega-kompenzacijskega zakona. Predsednik federacije James H. Maurer je izjavil, da že prihajajo privolilni odgovori in to osobito iz premogovih krajev, tako da bo v 48 urah rezultat znan.

Worcester, Mass. — I. M. Coldwell, kateri je vodil štrajk vpsil-jencev Draper Co. v Hopedale, Mass. je bil pred sodiščem v Worcester spoznan krivim, da je imel razdražljive govore in se preteče izražal ter je radi tega obsojen v tri mesečni zapor v pokorilnici.

Organizator do smrti kamenjan.

Seattle, Wash. — Specielno poročilo iz Wilson Creek, Wash., pravi:

Neki neznan organizator od I. W. W. je bil 7. t. m. zvečer v boju med člani I. W. W. in laškimi železničarji "Great Northern Railroad" do smrti kamenjan. On je skušal Italijane pridobiti, da bi zastavali. Ničče ni bil aretiran.

Charleston, W. Va. — Velika porota Zdr. držav je obtožila podpredsednika F. J. Hayer-ja in 17 drugih uradnikov od United Mine Workers, ker so baje kršili "Anti-trust"-zakon in morajo pred sodnika B. F. Keller-ja.

Vlada hoče proti obtoženim proces takoj pričeti.

Obtoženi so, da so se s posestniki premogovnikov v Pennsylvaniji zarotili proti onim v W. Virginiji, da jim škodujejo v njihovim podjetju.

Tudi so obtoženi, da delavski trg monopolizirajo, ker leta unija svojem članom brani delati z neu-nijskim delavcem.

Oni hočejo premogarje v West Virginiji organizirati in potem določiti produktivno ceno, da bi posestnikom v Pennsylvaniji konkurenco olajšali. Tako trdi obtožba.

Predsednik čikaške unije mestnih delavcev poroča, da se bodo tudi organizirali mestni delavci v Pittsburgh, Pa. Poskušalo se bo vse mestne delavce po celi drželi skupaj spraviti v eno zvezo. Razne lokalne unije te nove organizacije imajo svobodne liste od A. Fed. of L.

Niagara Falls, N. Y. — Štrajk 2000 vslužbencev U. S. Light and Heating Co. je bil 7. t. m. poravn. Stavkarji so se povrnil na delo.

Stavkarji so zmagali, ker se je ugodilo zahtevi zmanjšanje delavnega časa od 10 na 9 ur s polno deseturno plačo. Stavka je trajala 3 tedne.

Patterson, N. Y. — Osemindeset štrajkujočih svilotkalcev, kateri so 25. aprila na straži stali pred neko svilopredilnico in so obtoženi kalenja javnega miru, je porota krivim spoznala. Preti jim kazen \$500 ali pa od 1 do 3 leta zapora.

PROŠNJA!

Vse naše cenjene zaupnike in zastopnike, ki so imeli ali še imajo za razpečavo naše knjige "Škof proti župniku", najvljudneje prosimo za obračun, da uredimo naše knjige. Uprava Gl. Sv.

GOREČA MINA.

Shamokin, Pa., 7. junija. — V "Scottsohtu", glavni šoht premo-govnika Susquehanna Coal Co., 4 milje od tukaj, se je danes dopol-dne pripetila eksplozija. Bati je, da je 80 do 100 delavcev zasutih. Dim, ki kaže na silen požar, se vali iz jame.

Danes dopolne ob 10. uri se je posrečilo 6 delavcev spraviti iz "Scottsohta". Oni so tako obžgani, da je malo nade da bi okrevali. Do 11. ure 15 minut sta bila dva mrtveca spravljena iz goreče jame Susquehanna Coal Co. Osem drugih močno obžganih delavcev so prinesli na površje. Družbeni uradniki mislijo, da je v jami še 25 do 50 mož.

Poslednje poročilo o katastrofi, ki se je pripetila v "Scottmini" Susquehanna Coal Co. pravi, da sta dva minerja usmrčena in nad en ducat je pa težko ranjenih. — Tem nasprotno pa trdijo delavci, da je še veliko število tovarišev v jami, katera se eno miljo daleč razteza.

Mesto poviša mezde.

Duluth, Minn. — Neuki delavci, kateri delajo za mesto, so dobili povišek mezde od 25c na 30c na uro. Izvežbani delavci od 30c na 35c. Vozniki dobijo 56c na uro, doklada 5c na uro, tedaj 40c za osemurni dan za vsakega voznika.

Delavci pločevinske unije so dobili povišek od 47 in pol na 50c na uro.

Amerika — Ruska Sibirija.

Governer Hatfield od W. Va. je zgubil nekaj one prvotne svoje korajže odkar je bila v senatu Zdr. držav Kernova resolucija sprejeta, da se natančno vso zadevo v West Virginiji preišče. Ko je senator Kern iz Indiane stavil v senatu o no resolucijo, ga je governer Hatfield imenoval "peanut-politikar-ja". Sedaj ima Hatfield priloznost, da imenuje tudi senatorje, ki so Kernovo resolucijo sprejeli, peanut politikarje. Bo li on storil to?

Kern je s to svojo resolucijo posegel v vladajočo kapitalistično družbo in čudno ne bo, če ga bo ista družba bojkotirala.

Ta velika masa nad en milijon socialistov o katerih zvestobi dvomite in milijoni drugih iz katerih sestoji delavska organizacija v deželi in ki niso še socialisti, bodo ljubili svojo deželo in njeno zastavo če jim dovolite namesto, da jih stran podite, ter jih silite na stalno prepričanje mnenja, da ne morejo pričakovati zadovoljivega postopanja ne od razsojevalnih izvrševalecv postav ne od pritiska sodišč. — Senator Kern.

Žareče železo.

Youngstown, O. — Sedem delavcev je bilo tedni hudo opečenih v livarni "Republic Iron & Steel Co.", ker je neka topilna peč eksplodirala in goreča masa se je daleč na okrog razlila. Tisti, ki so bili zajeti od smrtonosne mase, so takoj predstavljali žive goreče baklje. Josip Neres in Pat. Wustesaw sta bila mrtva, predno so tovariši z nju obleke strgali.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
Za \$ 10.30	50 kron
Za \$ 20.40	100 kron
Za \$ 40.80	200 kron
Za \$ 81.60	400 kron
Za \$ 102.00	500 kron
Za \$ 203.50	1000 kron
Za \$ 406.00	2000 kron
Za \$ 1015.00	5000 kron

Poštarina je vsteta pri teh svotah. Doma su nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneih. Denarje nam poslati je najprihujneje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortland St., New York
104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

DRUGI DEL.

(Nadaljevanje.)
XVI.

Generalisimus je bil jako pozoren. Pogovor je bil izreden in torej tembolj zanimiv. Toliko da je general Unterberger končal, kar je mislil povedati, pravi Laudon sam: "In še nekaj upodkopljuje Francozom temelj prave blaginje — silno, brezmejno samodržstvo menim, ki se širi po vsi Franciji iz graščine pod slannato streho. Prva, resnična blaginja sloni na napredku; kako pa se je poslednjega nadejati ondu, kjer nečesto nič vedeti o slogi?"

"Dovolite, ekscelencia, da Vam, porojen Francoz, sezem v besedo za popravek," oglašil se general baron Rouvroy. "Moji sorjaki nikakor niso sovražni naravni sili, kot stvarniku vseh stvari, protivijo in zanikajo le posredovanje med ljudmi in Bogom z raznimi pripomočki, kateri se jim zde jako gledališki. Kdo pa me more siliti, da moram iti prav v cerkev in k izpovedniku, če si želim oproščanja grehov? Meni, razsvetljenemu in olikanemu človeku zadošča in mora zadoščati, če le oči dvignem proti nebu, občudujem božja dela, proslavljam stvarnikovo vsemogočnost in ga končno prosim, ako namreč čutim potrebo: 'Oče nebeski, bodi mi grešniku milostljiv!' Vidite, taka je moja vera, in taka je vera velike večine francoskega naroda, ki je ravnokar na pravi poti, da se iznebi vsake sužnosti, bodisi telesne ali duševne!"

"Nekaj čudne so danes tvoje besede! Dovolj mi kratko vprašanje: Če si žejin in lačen, kam greš? V gostilno, porečeš. Če se ti je zgodila krivica, kje si iščeš pravice? Pri sodniku, odgovoriš mi zopet, in če si bolen, vprašam te končno, kam se obrneš po pomoč? K zdravniku, ali ne res? Vidiš, če potrebuješ povsod ljudi, kakor smo mi, za posrednike, oziroma delilce tistega, česar si želiš, zakaj bi pri neskončno velikem Bogu ne rabil posredovalnih oseb in pomočkov?" Tako vpraša zopet general Unterberger prostomiselnega tovariša.

"Zato, ker vse to, kakor sem že prej rekel, lahko sam opravi, kajti kolikor je mogoče mojemu posredniku govoriti z Bogom, prav toliko sem zmožen tega i jaz sam, kadar se mi zdi to potrebno," odgovori Rouvroy.

"Ali sploh Francozje tako mislijo?" prša predsednik in je jako radoveden na odgovor.

"Ne vsi; jako pičel je del, kateremu je še ostala tolišnja trohica vere. Največ jih je po vseh stanovih, ki nimajo nobene vere več, niti v Boga ne!" odgovori Rouvroy resno.

"Gospoda moja, Francoze bode Bog grozno zgrabil, da se jim odpro oči," pravi Laudon in nadaljuje: "Bedak je, ki trdi, da ni Boga. Jaz Vam rečem, da živi nad nami Bog, mogočen Bog! Na svoje oči sem se tega prepričal več nego stokrat! Brez Boga ni pravega poštenja, in današnji francoski prostomiselnici so vse, le poštene ne, sicer bi ne ravnali tako z narodom, kajti prav tisti, ki so sedaj največji prostomiselnici in ki najbolj kriče, da so prijatelji narodu, bodo ga skoro stiskali najhujše, da se obdrže na površji; plašljivei so namreč brez vsakega poguma. Končno pa i ti poginejo z današnjim rodod vred. Bog jih bode strl, ker so se drznili dvigniti zoper njega, kajti človek, ki se drzne tajiti stvarnika svojega, ta je zavržen! Gospoda moja, kar Vam govorim, vse je gola resnica, vse sem sam doživel. Meni smete torej verjeti. Jaj mene, koliko sem moral v mlajših letih sam prebiti zla, predno je prišlo le nekaj dobrega i zame na vrsto. Stradal sem, toda ostal sem stanovit. — Jel sem se dvigati, in glej, sedaj, ko se ni bilo več treba sproti boriti za vsakdanji kruh, stopili so moji zavistniki na površje. Kaj

sem hotel? Vztrajen sem bil, kakor sem si namenil in vso svojo bodočnost izročil božjim rokam. Bogu sem služil ves čas svojega življenja, kakor se spodobi kristjanu; državi nisem nikdar kratil zvestobe in bližniku svojemu nikoli poštenja. Zato me je pa Bog tudi oblagodaryl tako očito. Doživel sem 73. leto in dosegel več, nego bi se bil kdaj mogel nadejati. Na najvišje častno mesto v državi me je povzdignilo. Njihovo cesarsko Veličanstvo in najslajnejšo odliko, katere pred mano razven cesarja samega še nikdo ni doživel, naklonila mi je najvišja milost."

"Ekscelencia, prav govorite, ali tako vendar ne more govoriti vsak," povzame zopet prostomiselní general Rouvroy. "Le pomislite, koliko je n. pr. v našem cesarstvu ljudij, zlasti v kmetiskem stanu, ki svoj živ dan časte Boga, delajo in molijo, kolikor jim ravno dopuščajo moči in prilika, in vendar ne dosežejo ničesar. Siromak se porodi, siromak trpi in siromak zopet zapusti ta svet. Zakaj pa temu Bog ni dal bogastva?"

"Tega preiskavati ni naša naloga, ne dolžnost," zavrne ga Laudon resno. "Sicer pa revščina še ni največja nesreča, če jo sploh smemo prištevati nesrečam. Jaz bi rekel, da ne. Marsikdo, ki v svoji revščini ne zagazi v pravega pota, zgrešil bi ga v bogastvu. Bog že ve, kaj dela. Dalje Vam moram pa še nekaj povedati; molitev, kakor jo opravljajo zlasti naši kmetje, ne zdi se mi spodobna dovolj! Saj se vendar vedno trdi, da je molitev pogovor z Bogom. O ti moj ljubi Bog, kakšen pogovor je to, kako malo paznosti in spodobnosti sem zapazil na njem! Kdar kdo vojakov z mano govori ali sploh s častnikom, postavi se pred nas kakor sveča ravno in skoro da ne trenje z očesom, tako Vam stoji, peudari vsako besedo in pazi na odgovor. Kako pa se naš kmet pogovarja z Bogom? Polovica jih navadno dremlje med molitvijo, ženske opravljajo v tem svoja dela, bodisi da pomivajo, predejo, otrokom postiljajo ali pa šivajo. Za Boga, da bi z nami vjak govoril tako, dali bi ga zapreti in prah bi mu stepli iz hlač, da bi si zapomnil, kaj zahteva dostojnost! Kako le naj bi Bog navzlic vsi brezkončni dobroti svoji še oblagodaryl take nedostojne in malomarne častilce svoje? Ali ni zadosti, če jih živi, kaj hočete še več? Častite ga živeje, srčneje, gorečnejše, pa bodele več dosegli!"

"V obče Vam moram pritrditi, kar ste govorili, vse je res tako, ekscelencia," reče predsednik belgrajnske občine in se Laudonu prikloni. Major Vega je pazno poslušal Laudonove besede, rekel pa ni ničesar. Nadporočnik njegov je pošepetal nekaj Polonici na uho, toda tako glasno, da ga je major tudi lahko slišal; potem sta Polonica in nadporočnik pribočnik vstala in šla iz sobe. "Ali Vam ni bilo dolgočasno, gospica, pri razgovorih, kakor so se razvili pri gorenjem delu miže?" vpraša Pauer majorjevo sestro.

"Ne da bi rekla; po pravici Vam povem, da so mi te vrste še vedno ljubši mimo onih, kadar jih čujem, prišedši v žensko družbo, kako je ta in ona oblečena, kdaj se ta in ona omoži, koliko bode imela dote, in ali ji doto takoj odštejejo ali le postavijo v pisma. Sploh Vam pa moram priznati, da je Laudon govoril resnico. Sicer ne umejem takih stvari; toda lastna mi vest in spomini na nepozabna otroška leta pri ljubi materi oglašili so se med razgovorom v meni in rekli: Laudon govori prav!"

"Tudi jaz se strinjam z njegovimi nazori, katere bi si že dolgo časa rad prisvojil, toda priznati Vam moram, da dosedaj še brez vsakega vidnega uspeha. Ne vem

ali zato, ker sem morda, premalo vztrajen — predolgo ne čakam rad kake stvari — ali zaradi česa drugega. Zgodi se dostikrat, da mi pridejo trenutki, v katerih se čutim jako zapuščenega, tako nedopovedno osamljenega, da se malone smilim samemu sebi."

"Zakaj pa v takih trenutkih ne iščete tovarišev?" vpraša Polonica.

"Kje naj si jih iščem? Tovariši moji so popolnoma nasprotnih nazorov, torej izvestno ne za primeren zabavo. Jediní človek, ki sem ga imel nekaj let, vzlet mi je sedaj, kajti novo, le prezasluženo povišanje je razširilo mejo med nama po mojih mislih še tem bolj, in tako res ne vem, kam bi se obrnil, kadar me obidejo take tožne misli!"

"Ali ne zahajate nikamor v poštene družine, ker imajo duhovita dekleta, s katerimi bi se zabavali?"

"Ne, tudi tega nimam v Belen Gradu, ako ne jemljem v poštev hiše Vaših rednikov. Morda je prav, da je tako. Ondu sem imel čast spoznati Vas in Vas ceniti boljše od dne do dne, kar mi je na veliko tolažbo."

Polonica se zardi in se nekako nagajivo nasmehne, češ: "Ha, ha, kaj bi Vam bila jaz — slaba stvar, ki sem dosedaj takorekoč živela le ob milosti dobrih ljudij — na tolažbo!"

"Res, res, draga gospica, Vi sami ne veste, kako ste se mi priljubili. Če bi bil pesnik, našteval bi Vam morda sedaj, kolikokrat sem že tu okolo košatih hrastovih gozdov sanjajoč postopal in jim tožil svojo zapuščenost; tako pa moram že seči po navadnem vprašanju, katero izgovorim v temle resnem trenutku za naju oba: Polonica, jaz si ne želim drugega, nego da bi me ljubili! Ako Vam je to mogoče, govorite, in storiti hočem vse, da se poročiva najkasneje v štirih tednih. Ali ste zadovoljni, seveda ako je Vaše srce še prosto?"

"Prav to je," odgovori do čela rdeča Polonica, "kar mi brani vzprejeti Vašo tolikanj častno ponudbo. Devet let je, odkar sem se seznanila v Ljubljani z mladeničem, ki mi je bil prvi za Bogom na svetu, z besedo rečeno: vse! Večer pred poroko sva bila že v Sremu in srečna, nepopisno srečna. Ali sama ne vem, v čem bi se bila tolikanj pregrešila, da je še tisti večer božja roka tako grozovito segla med naju in uničila najino srečo." Polonica jame sedaj pripovedovati, kako so jo ugrabili razbojniki, in končno reče: "Vidite torej, prečastni gospod, da moje srce ni več prazno, temveč je ondu globoko vtisnena podoba pravega mojega ženina, tu-le v Savi počivajočega."

"Ljubo dete božje, če imate drugega pomisleka in drugih dolžnostij, le kar hitro mi sezite v desnico. Da v devetih letih niste pozabili izvoljenca svojega, to Vam je le na čast; vendar pa se nadejem, da me bode s časoma ljubili prav tako goreče, kakor ljubite še dandanes prvega zaročenca. Nimam Vam ponujati kdo ve kaj; zlasti dokler smo na boljšči, ne bodele imeli nič dobrega in prijetnega. Ali nadejem se, da bode skoro konec in da se povrne mo v cesarsko prestolnico, kjer takoj ukrenem vse potrebno, da odložim častniško dostojanstvo in ga zamenim s pošteno, tudi častno meščansko obleko. Moja mati ima pri Dunaji precejšnjo posestvo, za katero mora sedaj najemati večinoma tuje ljudi. Često mi je že pisala, naj vendar pustim to nestanovitno vojaško življenje, ki je zajedno po njenih mislih silno nevarno in naj pridem domov, da prevzamem gospodarstvo. Sedaj bi šel, ako bi šli Vi za ženo z menoj?"

"Če prav premislim, bilo bi nes pametno se upirati Vaši želji, ki mi odpira tako prijetno bodočnost. Obljubila bi Vam tem lože, ker je Vam že znana moja minulost, katere se mi ni sramovati, ali dolžnosti imam, (in dokler ti nisem na čistem, obljubiti Vam ne morem ničesar. Ali Vas smem prositi odloga?"

(Dalje prihodnjik.)

Ali imate zapeko?

Kadar potrebujete kako zdravilo zoper otrpla jetra, neprebavo, zapeko ali težko prebavo, vzemite

Severov Življenski Balzam

(Severa's Balsam of Life)

Je splošna tonika za celi ustroj.

Cena 75 centov.

A li ste nervosni?

Da hitro olajšate nervoznost, dušno potrtost, histerijo, nespečnost, itd., rabite

Severov Nervoton

Je izborna hrana za onemogle živce.

Cena \$1.00

Naprodaj v lekarnah. Zahtevajte "Severova Zdravila". Zavrnite druga. Ako jih nima vaš lekarnar v za ogi, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Cenejšje meso na — Angleškem.

Na Angleškem je v zadnjem času znatno padla cena mesu. Znižanje mesnih cen je povzročil uvoz velikanskih množin argentinskega zmrglega mesa. V zadnjem polletju je pet novih velikih mesarskih družb uredilo redno pomorsko vožnjo med Angleško in Argentino in tako dobivajo te družbe po lastnih parnikih nezmerne množine argentinskega mesa.

Italijanska patrolja na avstrijskih tleh. Pri pohodu v ozemlju Cima dodici je prekoračila neka italijanska patrolja pod vodstvom častnika avstrijske meje ter prišla ponoči v hudem viharju v Vezeno, kjer jo je aretiralo avstrijsko vojaštvo ter jo potem v spremstvu dveh častnikov in osmih mož eskortiralo v Borgo.

DENAR POŠIJAMO V DOMOVINO.

Po sledečih cenah:
Za \$ 10.35 ..... Kron 50
Za \$ 20.50 ..... Kron 100
Za \$ 30.85 ..... Kron 150
Za \$ 41.00 ..... Kron 200
Za \$ 61.50 ..... Kron 300
Za \$ 102.50 ..... Kron 500
Za \$ 204.50 ..... Kron 1000
Za \$ 1020.00 ..... Kron 5000

Poština je všteta pri teh svotah. V tej banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Austro-Ogrski denar se kupuje brez odbitka: za 5 kron plačemo en dolar.

Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku.

Kaspar State Bank
1900 Blue Island Ave., Chicago.

PRIJATELJ!

Pridi v Crivitz, Wisconsin in postani moj sosed. Tukaj je izborna življenje in kraj vse hvale vredne. Več rojakov Slovencev ti znajo to potrditi. — Mi imamo rodovitno zemljo, lepa letovišča ob velikih jezerih in cvetoče, brzo razvijajoče se mesto, dobre šole in deželne ceste ter najboljšo zvezo železnice; lepe vinograde in sadovnjake. Tukaj povsod raste divje grozdje, kar kaže, da je najboljši kraj za vinograde.

Jaz ti prodam farmo, kjer postaneš neodvisen in plačaš na kup samo \$100.00 in ostalo kupnino pa v letnih obrokih, kakor se dogovorimo.

Nikar ne odlagaj; pridi takoj in moj zastopnik v Chicagi te bo k meni pripeljal in jaz ti bodem brezplačno vse razkazal, po vrhu te pa še odškodujem z železniškimi stroški če kupiš od mene zemlje 40 akrov ali več.

Človek bodi pravičen sam s seboj in s svojimi otroki, da ne bodo sužnji tovarn in rudokopov, kot si bil ti skozi leta. Jaz te ne bi vabil, ko ne bi bil prepričan, da bodeš tu zadovoljen in srečen.

Piši po mojo slovensko knjižico, ali pa pridi osebno.

Pozdrav!

Theo. Kersten, posestnik.

N. Piklor, zastopnik.

1526 W. 21st St. Chicago, Ill.

Delicious Satisfaction is an Edelweiss Attraction

Phone Canal Nine—the Edelweiss Line

Edelweiss BEER

A CASE OF GOOD JUDGMENT

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND CLEVELAND
so prvi pogoj veselemu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobovratrite v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov. Mi smo si po večletnem delova ju pridobili simpatije vsih tukajšnjih Slovencev. Ne zaupajte svojega zdravja ljudem, katere ne poznate, pridite v domač urad, kjer vam postrženo z slovensko žensko postrežba. Vprašajte svojega sosed!

DR. A. A. KALBFLEISCH
6426 St. Clair Ave.
CLEVELAND CLEVELAND
Odprto od 8 zjura do 8 zvečer

GOSTILNA
kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardom, miso na raspolago. Vse te se dabit v gostilni
John Košiček
1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

NAZANANJE.
Vsem društvenim uradnikom S. S. P. Z., naznanjamo da naj pošljejo vse društvene popravke na glavnega tajnika in ne na nas. Mi nesmemo nič popravljati, in se moramo držati tega, kar nam gt. tajnik pošle.

GLAS SVOBODE
Glas Svobode stane \$2.00 za leto

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908. Inkorporirana leta 1909.
Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANT. FISHER, podpreds., 516 N. Bunker Hill St., Los Angeles, Cal.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridon, Pa.
JOE CVETKOVIC, 810 W. Forth St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREB, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". — Seja gl. odbora je vsako zadnjo sredo v mesecu v Stastny-evi dvorani, 2005 Blue Island ave.

IZ URADA ZAPISNIKARJA S. S. P. ZVEZE.

Izvešček iz 29. redne seje gl. odbora.

Seja se vrši dne 26. maja t. l. začetek ob 8 uri zvečer, v navadnih prostorih. Na istej so navzgo sledede člani gl. odbora: Anton Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, A. Duller, M. V. Konda, Ant. Slogar, John Jerak in Fr. Godina.

Zapisnik zadnje seje se prečita, sprejme in podpiše.

Dr. št. 7 Arona, Pa.: Prečita se dopis tičeč se br. Pograjca in sklene, da se mu odškodnina za izgubljeni 4 prste izplača takoj kot hitro so vse potrebne listine v redu.

Dr. št. 24 Milwaukee, Wis. — Sklene se, društveni želji v zadevi br. Sušnika povsem ugoditi z dodatkom, da ga vsaki teden drugi član obišče.

K že na zadnji seji razmotrivi zadevi br. Pluta od dr. št. 30. Bishop, Pa. poroča gl. tajnik, da je pronašel, da dotični član ima potni list; in z tem se vsa zadeva v nadalje reši v smislu pravil.

Dr. št. 48 Mulberry, Kans.: Bolniška podpora g. Ulepiču se izplača kot hitro društvo pošle listine oziroma potrdilo od kedaj in do kedaj je bil bolan.

Dr. št. 91, Black Diamond, Wash. Sestri Fr. Kramer se dovolj izplačati podporo, ako društvo v Issaquah, Wash. potrdi njeno bolezen.

Dr. št. 98, Oak View, Colo. Iz raznih poročil se izprevidi, da br. Kastelic ni deležen podpore in zbog tega se mu tudi ista ne izplača.

Dr. št. 106, Adamsburg, Pa.: Br. Ledenku se njegova bol. podpora ne more prej izplačati, dokler se ne pronajde iz česa izvira in koliko časa je že stara njegova bolezen.

Br. tajnik poroča, da sta umrla člana in sicer: Od dr. št. 33, Irvingston, Ill. br. M. Gorenc, cert. št. 776, vzrok: zavratno napaden in ustreljen in od dr. št. 4, Black Diamond, Wash., br. Jos. Falle, cert. št. 730, vzrok: ponesrečen pri delu v rovu.

V izplačitev se odobre razni računi.

Za vstop v S. S. P. Z. so se prijavila sledeča nova društva: Pod št. 40, društvo v Salida, Colo. z 14 člani; pod št. 123, dr. v Detroit, Mich. z 8 člani in pod št. 124, dr. v Los Angeles, Calif. z 8 člani. — K posameznim društvam pa je prijavljenih 8 članic in 107 članov, katere se vse na podpiran predlog sprejme v Zvezo.

Nadalje se sklene, da se razpiše volitev delegatov za prihodno konvencijo, ter da se da tiskati pooblastila za iste.

Seja zaključena ob 10. uri zvečer. Wm. Rus, zapisnikar.

Tudi "Glas Naroda" in "Narodni Vestnik" pišeta, da je maziljeni Kranjec, nrednik žolietške plenice lažnik! Next?

Chicago, Ill.

Knali bo čas tukaj ko se bo v Milwaukee pričela konvencija S. S. P. Zveze. Poprijeti se je težavnega dela, ki se mora izvršiti, da bo rodilo dober sad, katerega marskateri pričakuje. Gledati bo treba, da se ne zaseje kakšen uničujoči plevel, paziti se mora na razna mrčesa, da se ne zaredijo in vjedo na tem polju, kajti če se zaradi gloda in gloda in skrajna težava je ga odpraviti.

Tedaj da se to prepreči, potrebno je da se pravočasno pripravijo zdravila in kot taka so zvezna pravila, katera znajo zaščititi glodačem vtihotopenje in odstraniti vso in vsako bolezen, ki bi imela škodovati naši organizaciji. Pravila bo treba preurediti, ker sedanja so v večih točkah pomanjkljiva, ali pa časa neprimerna.

Slovenska Svobodomislna Podporna Zveza je zadnje čase zelo lepo napredovala, dasi ima mnogo konkurence, napredovala pa je le zato, ker se točno posluje in bolniške podpore so takoj nakazane, ko hitro so listine v redu. S. S. P. Zveza bi pa še bolj finančno napredovala, ko bi društva bolj pazila na svoje člane; mnogo jih je za katere gl. nadzorni odbor sumi, da so neopravičeno dobivali bolniške podpore. Vsa društva naj pazijo na sedanji štirimesečni račun, ki bo razglašen v glasilu, in prepričali se bodete, da so nekatera društva, ki več bolniške podpore vlečejo, kot pa prispevkov vplačajo. Ako bi vsa društva tako delala, potem ne bi za dostoval mesečni assement po \$2.00.

Tajni nadzornik S. S. P. Z. poptuje iz kraja v kraj in zasleduje take sumljive stvari ter jih že več zasačil, ki so po krivici vlekli podporo in se bodo radi tega morali delegatje na konvenciji zagovarjati, kar pač ni lepo. Na konvenciji bodo razpoloženi vsi računi, tako da se bo vsak lahko prepričal, da je to resnica.

Kar se tiče združitve Zvez in Jednot, tako se mora to zgoditi prej ali slej; koliko prej, toliko boljše za narod. Ako se to posreči, da bi se vsaj S. S. P. Z. in S. D. P. Z. zjedini, bil bi storjen velik korak. Če se je v ta prilog kaj storilo na konvenciji S. D. P. Z. meni ni znano, a če se ni, tedaj čaka glavna naloga konvenciji S. S. P. Z., da ukrene vse potrebno za ta cilj.

Glavni odbor že deluje na pravih in smelo trdim, da bodo najboljša iz med vseh slovenskih organizacij. Torej tudi društva naj delujejo na tem, da bodo predlagale dobre snovi, dobre nasvete, kar bo v korist zveze, društev in članom in da bo konvencija popred minula, ker stalo bo mnogo denarja, a denar je pa delavski.

Društva, kadar volite delegate, volite sposobne in poštene može, ki so nepristranski in sposobni za vsak urad; kajti kdor prevzame urad, mora biti skozi in skozi poštenjak, ne pa da bi se po tem pisalo po listih, ta ali oni je tisti, ki je ogoljufal zvezo. Kdor poštenje izgubi, ne dobi ga več nazaj. — Anton Duller, član gl. nadz. odbora S. S. P. Z.

Hermine, št. 1, Pa.

Centjeni bratje in sestre S. S. P. Zveze: Kakor vam je že nekoliko znano, se bo dne 8. septembra t. l. v Milwaukee pričela konvencija S. S. P. Zveze; tedaj nam trka že na vrata, ker loči nas čas samo se treh mesecev. Čas beži hitrih korakov in ne bo dolgo tega, ko bodo delegati in delegatnje morali odpotovati na zborovanje.

Ker vsakega člana in vsako članico veže dolžnost, da gleda za proevit in napredek S. S. P. Z. in naj si to bude v članih ali v blagajni, torej je tudi društvo "Trdnjava" št. 50 sklenilo na redni seji dne 25. maja, naj se vzame v predvarek kraj, kjer se ima vršiti konvencija. Ako pregledamo imenik društev, tedaj najdemo, da je država Wisconsin skoraj zadnja na severu, in če pomislimo, da bi vsi delegatje morali romat v najbolj odstranjeno državo, pridemo do zaključka, da stane to ogromnega denarja.

Pomislimo, da je samo v Pennsylvaniji 29 društev, v Washingtonu 8, v Illinoisu 24, v Ohio 12 in druge države, kar jih je tukaj na tostran Colorado in iz Kansasa, če se ne motim morajo tudi preko Illinoisa in Milwaukee. Izjema so le dve državi s približno 12 društv, in te so Montana in Minnesota. Toraj bi večina delegatov moralo narediti najdaljšo pot kar stane mnogo denarja; radi tega bi bilo silno priporočljivo, da bi se konvencija sklicala kam v Illinois ali kam v sredino, potem bi tudi v zvezni blagajni ostalo nekaj desetakov.

Centjeni bratje in sestre, mogoče bo kateri ngorvarjal temu predlogu, toda če prav premislimo, tedaj je to resnica; ako je pa prejšnja konvencija glasovala za Milwaukee, tedaj se jim ne more oporekat, ker delegati niso vedeli po katerih državah se bo najbolj razširila naša vrla in napredujoča S. S. P. Zveza.

Torej bratje in sestre premislite in ukrenite pravo, da bo v korist društvam in Zvezi.

Pozdrav vsem bratom in sestram S. S. P. Z.

Ignac Kolar, predsednik.

Calumet, Mich.

Ponatisnite par vrstic iz naše Černomajlske naselbine (Calumeta). Delavske razmere so navedene. Delo se lahko dobi, a ne vem kako dolgo, ker se nekaj pripravljajo na štrajk.

Zatorej ne vabim rojakov v naše bakreno okrožje dokler ne bomo znali kako bude stvar izšla. Ako bode sloga med delavci in vstrajnosto upam, da bodemo zmogali. Samoobsebi je razumno, da je tudi tu pri nas nekoliko delavskih prijateljev, kateri se odločno protivijo. Seveda vse je odvisno od delavcev.

Bratje, kakor si bomo postlali, tako bomo pa spali!

Apeliram na vse člane društva "Svobodni Bratje" št. 97 S. S. P. Z., da se polnoštevilno udeležijo mesečne seje, katera se bo vršila v nedeljo 22. junija točno ob 9:30 dopoldne.

Na programu imamo nekoliko važnih stvari.

Vse ostale Slovence, kateri še niso pod okriljem naše slavne Slov. Svob. Podp. Zveze, kar najuljudneje vabim, da pristopijo v našo napredno organizacijo. Naša organizacija vam daje za nizko mesečnino \$1.25 — 8 dolarjev na teden bolniške podpore in \$500.00 posmrtnine.

Centjeni rojaki! lahko si mislite koliko vdovam in otročičem je S. S. P. Z. že obrisala solz iz oči.

Pristopnina je zelo nizka. Seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu v Curto Hall na 6. cesti.

P. J. Spehar, predsednik.

Cobalt, Ont., Canada.

Z delom gre tukaj prav dobro, delajo vsi rudniki s polno paro in to vsak dan. Štrajka, katerega se je pričakovalo, ne bo, ker hosi so se vdali brez njega ter pripoznali 8 urni šilt in to pričeni s prvim januarjem 1914. Toliko v pojasnilo. Canadski Slovence.

Huntington, Ark.

Ker se nihče ne oglasi iz te naselbine, naj jaz poročam par vrstic. Z delom gre tukaj prav slabo, tako da tisti ko delajo komaj toliko zaslužijo, da se borno preživijo. Tukaj je eden rov zaprt že tri mesece in je veliko delavcev brez posla; nekteri so od tukaj odšli drugi pa čakamo odrešenja, kedaj nam bodo kapitalisti vrgli droptino raz njih preobloženih miz.

Zatorej rojaki ne hodite sem kaj za delom, ker ga še za nas ni. Kadar se bo obrnilo na boljše, bode poročal.

Jos. Supančič.

Fostoria, Tex.

Po sedmem letu mojega bivanja v Globe, Ariz. sem se vendar enkrat preselil sem v Texas, na farme ali bolje rečeno v gozd. Tudi zadnje je dobro, in popred ko opišem moj načrt se najprvo zahvaljujem za prijazni večer pred mojem odhodom vsem tistim, ko so skrbeli da ni manjkalo ječmene-noveca in pa tudi L. P. za cigare, ker jih je bilo za ves večer in še zame za drugi dan do San Antonia, Tex.; tedaj hvala vsem skupaj.

Well, nadaljevanje od gozda, kjer bode poskusil živeti brez "bosa" in nadzorstva. Sedaj sem si že zgradil hišo in izkopal vodnjak, kako pa bo šlo naprej, se že še oglašim v tem listu.

Od kar sem tukaj, sem pregledal in pretehtal vse stvari, in sem prišel do prepričanja, da bo ta naselbina lepa rešiteljica za tistega, kateri si je tukaj svet kupil, in mnogim se še ne sanja, kaj rabi ta naselbina. Na primer, da bi imeli svojo žago, ker jo tudi potrebujemo. Kakor sem že zgoraj omenil, je tukaj gozd in vsaki ki se tu naseli, potrebuje les za stavbe, ker celo drevo ne more rabiti. Zatorej je potreba žage.

Tukaj nas je okoli 45 Slovencev, dali bi vsaki nekaj, kupili si gasolin-stroj in imeli bi svojo žago na kateri si bi lahko narezali stavninski les in za vse potrebno, kot plotove itd. Taka žaga bi bila lastnina vsih in vsaki bi imel do nje jednake pravice. Seveda bo kateri rekel, bom že dal delež, toda prijatelj, po tem te bo več stalo; sedaj ložje daš \$10 do 15 kot pa potem, ko bodeš tukaj \$1.00. In pa ni li bolje, da ko sem prišel, že žaga stoji, si vzameš les in si postaviš dom.

Gasolin-stroj bi moral biti močan za 10 do 12 konjskih sil; manjši stroj ne bi bil umesten, ker les po dolgem rezati vzame več moči. Tedaj premisli dragi so-se, ki si tukaj svet kupil, da te to vse skupaj stane okoli \$15, če pa les kupiš, te stane pa \$150 do 200. Tudi se mora upoštevati, da imaš deske, imaš od hlodov odrezke za plotove in pa nimaš po zemljišču okoli ležati tiste trske, imaš vse lepo skupaj. Takisto lahko izžagaš tajze ali tračnice, kar lahko spraviš v denar.

Stalo bi vse takole: Stroj okoli \$260, dve žagi \$25, jermen \$12, štekel \$12 in k temu pa še račun najvažnejše stroške. Če bi kdo mislil, da je to kaka goljufija, tedaj imam jaz tukaj zemlje 40 akrov, Jos. Puzes 80 akrov in Jos. King 40 akrov za jamstvo, da je vse tako kakor sem opisal.

Sedaj tukaj živijo Slovenci se strinjajo s tem mojem načrtom, in vsi ki ste zato, da se stvar kupi in napravi, pišite meni ali pa kateremu zgorej imenovanih, kajti več ko nas bo skupaj manj bo stalo posameznika. Tedaj skupaj, da si olajšamo mučno delo s sekirami. Tudi bi priporočal, da bi se kupil dva konja močan "Stumps puller" pa pravijo tukaj, da ga ne potrebujemo.

John Paulič, Box 22, Fostoria, Texas.

Kadar vas nadleguje glavobol

ter si ne morete pridobiti olajšbe, poskusite Severove Praške zoper glavobol in nevragljo (Sever's Wafers for Headache and Neuralgia) in bote kmalu občutili olajšbo. Hitro olajšajo vsakovrstne glavobole. Poizkus vas bo prepričal. Nikoli ne bote brez njih. Cena 12 praškov 25 centov. Naprodaj se v vseh lekarnah. Zahtevajto Severova in ne vzemite drugih. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Advertisement)

"Glas Svobode" naj kroži od rok do rok!

Slab duh.

Ljudje trpeči od slabega duha se velikokrat počutijo nesrečne. Če niso zobje ali zobno meso temu vzrok potem iščite po vzroku — globokeje — v želodec ali črevesju. Kaže kjerkoliže v telesu je neka nerodnost katero je treba odstraniti. Ves sistem se more natančno očistiti in ojačiti. Zato pa vam priporočamo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Ono deluje hitro o mnogih boleznih, v katerih se najdejo, kot vodilna znamenja, zabasanositi, slab dih, glavobol, nerazpoloženost od želodeca ali črev; slab tek, vznemirjenost po jedi, zaprtje, otežnost, bluvanjanje. V lekarnah. Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Ako potrebujete liniment, rabite Trinerjev liniment. Je močan in zaleže več kot kateri drugi.

(Advertisement.)

Slovenecem

dobro znani češki lekarnar J. C. Hermanek, iz Centre ave. in 18. ceste ima sedaj svojo lekarno na 4016 W. 26th St., 7 vrata zapadno od 40. ave. Slovenecem v bližini živim se priporočam.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljše.

ODVETNIK PATENT

GARL STROVER

(Sobe šte 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

TEL. 9895 MAIN

J. F. HALLER

GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domač in importirani likerji. Tel. Canal 6096.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

Dr. B. K. Simonek

ZOBOZDRAVNIK.

1669 Blue Island Avenue.

Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure predpoldne.

Tel. Canal 376

RUDOLF SMRCEK

Edina slovenska knjigo-veznica v Chicagi

1623 BLUE ISLAND AVENUE

Se priporoča rojakom.

Najnižje cene.

ROJAKI V CHICAGO POZOR!

Naznanjam, da razvažam na dom DOMAČ KRUH

Naročite ali pišite dopisnico JOHN QUALIZZA

2138 W. 25th St. Chicago.

Telefon: Canal 3014

NAZDAR!

SALOON

s kegljiščem

Kjer točno vedno sveže pivo in drugo raznovrstno pijačo. Domače vino. Unijske cigare. Potniki dobe pri meni šešna preno čista. Potrežena vsakemu točno in laborno.

MARTIN POTOKAR

1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

G. VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre avalčice in raznoličen tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljalnica dežnikov in pip

Najnovejšo in najboljšo obučo

kupite zdaj pri

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Novi spomladni vzorci

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street

Prostgorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unijske cigare.

Kegljišče.

ANTON MLADIČ

2348 Blue Island Ave. Chicago.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

veliká Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

Social Club Saloon

— Edina slovenska tržnica v mestu —

J. Klančnik in J. Pungertič

312 Garrison Ave.

Ilastnika in prodajalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.

FORT SMITH, ARKANSAS.

Znanje in

skušnja.

Za izdelanje slik je treba poleg kamere in lense tudi tehničnega znanja in umetniške skušnje.

Jaz imam tehnično znanje in moji odjemalci pravijo, da imam tudi umetniško skušnjo.

Němeček

FOTOGRAF

1439 W. 18. St.

vogal Albert St.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELVALCOV

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1408

Slovenskim gostilničarjem in trgovcem priporočam

BINGO CIGARE

CHARLES HLAVA, izdelovalec

2342 So. Kedzie Ave., Chicago.

Telefon Lawndale 5616

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

In trgovci z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovence!

"Glas Svobode"

THE VOICE OF LIBERTY
WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEREK in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto \$2.50
za pol leta \$1.25

NARJAV NA DOPISNE IN POŠILJATELJE
GLAS SVOBODE
3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivaličke prosimo naročnik da nam natančno naranjaš poleg novega tudi stari naziv.

RAZPRAVA O NEKATERIH GLAVNIH NAČELIH SOCIALIZMA.

Po H. F. Titus-u priredil R. J. Gradišnik.

IV. POGLAVJE.

Četrty princip socializma.

Sedaj preidemo k razpravi četrtega velikega fakta. V nekaterih ozirih je ta fakt najbolj revolucionaren, ker razpravlja o vprašanju vlade in poseže doli do korenin navadnega patriotizma.

Toda kakorkoli revolucionaren bi ta fakt že bil, nikdo ne more biti tako nespretni, da bi istega vzela za zlo. V resnici je to fakt, katerega se mora vzeti kot takega, karkoli posledice.

Ta princip se glasi:

"Vlada, ali država je vedno bila in je sedaj policijska sila, katero lastuje lastniški razred, da po njegovem povelju ukazuje delavskemu razredu (sužnju, tlačanu kot proletarcu) vstvarjati bogastvo, katerega uživa lastniški razred."

Ta fakt nasprotuje vsem prevladujočim idejam o vladi, posebno tako imenovani "ljudski vladi".

Da prav gotovo.

Ravnokakor je fakt, da je zemlja okrogla, ko je bil prvokrat pronajden, nasprotoval vsem prevladujočim idejam, da je ista "ravna".

Ravno kakor je fakt, da se zemlja suče okoli solne nasprotoval prevladujočim idejam, (pred komaj 300 leti) da se solnce suče okoli zemlje.

Ravno kakor fakt, da človeško bitje obstoja na zemlji najmanj 100,000 let, dokazan po znanosti v teku zadnjih 50 let nad vsak dvom, nasprotuje stari, pa še vedno prevladujoči ideji, da je bil človek ustvarjen pred kakimi 5000 leti.

Prevladujoče ideje, podedovane in popularne, se morajo vedno umikati novo razkritim faktom. To je napredek znanstva.

Berite znanstvena dela omenjena v drugem poglavju, posebno Morgan-ovo "Ancient Society" in Engels-ovo "Origin of the State" in našli boste zadosti dokazov o tem faktu, omenjenem zgoraj kot naš črti princip.

Vlada stara komaj 5000 let.

V primeri s celo dobo človeškega obstanka na zemlji, je vlada ali država modernega izvora. Začela se je takrat, ko se je začela lastnina, pred kakimi 5000 leti.

V času vseh prejšnjih dob, ko je človek stopnjema prehajal skozi divjaštvo in barbarstvo do civilizacije, doba kakih 95,000 let, ni bilo nobene take stvari kot "lastnina" v modernem pomenu zasebnega bogastva, toraj tudi nobene take stvari kot "lastniški razred", živeč od produkta "brezlastniškega razreda", zatoraj ni bilo potrebno nobene take stvari kot "državi" ali "vlada", katera bi branila "posedujoč razred" in njihove "lastniške pravice" proti "neposedujočim in brezlastniškim razredom."

Vlada lastnine je predstavila vlado države, ali vlado razreda posedujočega bogastvo, toda ne producirajočega, nad razredom producirajočim bogastvo, toda ne posedujočim istega.

Kar mi imenujemo stare vlade,

na pr. Grška in Rimska, katere so pa v resnici stare komaj okoli 2000—3000 let, so bile le vlade sužnje, vlada gospodarja nad sužnjem.

Pred tem ni bilo nobenih vlad, nič več kakor so bile med ameriški Indijanci, ko je bila Ameriška odkrita. Lastnina je bila skupna lastnina. Razredov ni bilo. — Ljudstvo je bilo vse skupaj ljudstvo, nobene delitve skoz lastnino in nobene države.

Civilizacija in vlada.

Vlada je istočasna s civilizacijo. Dokler ljudstvo ni bilo civilizirano, ni potrebovalo vlade. Mogoče bode te takoj skočili k zaključku, da vlada mora biti dobra naprava, ker je civilizacija dobra. Toda mi se ne bomo pričali o dobrem ali slabem o katerikoli stvari. Mi hočemo navesti samo fakte.

In fakt o vladi je, da ona ni starejša kakor civilizacija in da, kakor civilizacija sama, sloni na obstoj ekonomičnih razredov.

Nič "svetega" v zgodovini.

Znanstven socialist pravi, da zgodovina je rast. Narod nikdar ne stoji, nikdar ni v enem letu to kar je bil v prejšnjem. Obлека, katero je vpeljala človeška družba, da se nosi v ednem stoletju, se zavzve v drugem.

Civilizacija sama je le prehajajoč pojav v človeški zgodovini. — Bili so že razni pojavi civilizacije. Doba suženjstva v civilizaciji je prešla. Ravno tako doba tlačanstva. Mezdno suženjstvo civilizacije preha. Studenec socialnega življenja priteka, tvoreč vedno novo zgodovino.

Ker so obstojale vlade, še ni vzrok da bi jih morali oboževati. Ker se je civilizacija pokazala kot najvišji cilj človeka, še ni vzrok, da bi je ne smeli analizirati.

Znanstven človek, človek zdravega razuma, položi na stran vso lahkoverno oboževanje za naprave, čeprav so iste 5000 let stare, in si ogleda gole fakte, kateri se tičejo istih.

Če je vlada razredna naprava, če je civilizacija sama razredni pojav v zgodovini, mi vzprejemo fakte z ravnodušjem in si vravnamo naši ideje po njih.

Zgodovina je bila vojna ekonomičnih razredov in vladujoč razred se je obdržal na površju edino le z vojsko, (armado) s postavami, sodišči, davki, v jedni besedi, s policijsko silo v svrhu "postave in mira", to je, braniti lastnino in razred kateri jo lastuje.

Ali se more to trditi o vladi Zdr. držav?

Nas so učili v Ameriki, da vlada naša je različna od monarhij v starem svetu. Mi mislimo, da ljudovlada mora biti vlada ljudstva, ne pa vlada razreda. Amerika je "dežela svobode", nam pravijo.

Znanstveni zgodovinarji so pa sedaj dokazali, da ustava Zdr. drž. je razreden dokument. Našlo se je, da tisti, ki so ta važen dokument napravili, so svoje debate prikrivali in jih niso pustili javno priobčiti dokler niso vsi pomrli. — Iz zapisnika teh debat, na ustavnih konvenciji l. 1787., priobčenem l. 1839. je razvidno, da ustava Zdr. drž. je bila "fremana", z besedami delegate, poznejšega predsednika Madison, v svrhu "brani manjšino buržoazcev proti večini."

Revolucijski duh v "razglašnju" l. 1776. je res soglasal z demokratskim duhom ljudstva, katero se je večinoma pečalo s poljedelstvom in je bilo naravno in ekonomično neodvisno, med katerim je bil pa novodoben mezdni razred nepoznan.

Toda ustava 13 let pozneje je bila sestavljena od veleposestnikov z juga in hitro naraščajočega kapitalističnega razreda v svrhu, da se manjšina zabrani proti večini proizvajalnega razreda. Kdor se hoče o istinosti tega prepričati, naj čita Elliott-ovo "Debates of the Federal Convention", katero knjigo dobite v vsaki dobri knjižnici. Ustava Zdr. drž. prikladna za razredno vlado.

Teh dveh velikih, modernih razredov, katere smo orisali v našem zadnjem poglavju, ni bilo v Ameriki ko se je ustava spisala.

Kapitalističen in mezdni razred je bilo možno opaziti bolj določno v Ameriki, kot dva velika nasprotujoča si razreda se le od časa državljanske vojske l. 1861-1865.

Toda ustava Zdr. drž., spisana kot je bila takrat od "bogate manjšine" za "obrambo zoper večino", je obudovajuja vredno orožje za vlado modernega kapitalističnega razreda, zoper moderen mezdni razred.

Kapitalističen razred, kakor vsakdo ve, je zbran v senatu. Senat je klub milijonarjev.

Kapitalističen razred vlada s svojimi sporazumljenimi služabniki, profesionalnimi politikarji in advokati, poslansko zbornico.

Če bi ti dve zakonodaji, zastopajoči edino le vladujoč ekonomičen razred, kedaj potrdile zakon, ki bi bil na kakšen način koristen za delavski razred, tedaj ima še najvišje sodišče popolno moč istega proglasiti za neustavna.

Zatoraj ne more biti nobenega vprašanja, da vlada Zdr. drž. kakor je sedaj, je vlada kapitalističnega razreda, v kateri mezdni razred nima nobenega glasu.

Mezdni razred se ne more odtrgati od trdega zakona mezde, kateri mu dovoljuje samo življenje, ker je zvezan na rokah in nogah z močno vlado, sodišči, vojsko, "šerifi", vse oboroženo s strašnimi modernimi "gun-i", vsi skupaj tvoreči policijsko silo v rokah kapitala, ki zapoveduje delavstvu ustvarjati bogastvo, da je kapitalističen razred uživa.

Iz tega je razvidno, da ameriška vlada v tem 20. stoletju je ravno to, kar je vlada vedno bila, "instrument" naravne sile v rokah lastnikov, zapovedujočih brezlastniškim proizvajati bogastvo za njih užitek.

(Dalje prih.)

DRŽAVA IN CERKEV.

Abditus.

Rimska cerkev je danes oslabiljena ustanova, ki se ji z nobenimi reformami več pomagati ne da. Izgubila je svojo vodilno vlogo v svetovnem gospodarstvu, politiki, kulturi, vedi sploh; njeno počasno nazadovanje se vrši še samo v prid posvetnim državam.

Bili so časi, ko je bilo drugače. V srednjem veku je bila rimska cerkev takorekoč gospodarica vsega dejanja in nehanja v človeškem življenju, rimski papež se je povselp po hudih bojih do kralja vseh kraljev, cesarja cesarjev — do vidnega boga! Treba je bilo stoletij, da se je iz kiliastičnega naziranja, iz sanjavih težnj po tisočletnem kraljestvu komunizma konsuma, enakosti in pravičnosti, ki jih je dojel mnogoštevilni, polvojski in bogatinski odirani proletarij starega paganskega cesarskega Rima, razvila katoliška cerkev kot ustanova za reveže in iz katoliške cerkve zopet svetovno gospodarska in politična moč, kateri upirati se, je pomenilo smrt...

Krščanstvo sicer ni nikdar moglo poklicati v življenje kakega novega proizvajalnega načina, ki bi rodil nove gospodarske ali kulturne razmere, bistveno drugačne od onih, ki so vladale v poganski rimski državi; krščanstvo je črpalo svojo moč iz tega, da je uravnalo svoje stališče po vsakokratnih razmerah, ne glede na evangeljske resnice. Krščanstvo samo ni nikdar zamoglo povzročiti kake socialne revolucije, ono ni niti moglo rešiti propadajoče rimske države, iz katere je izšlo. In če je umirala ta država nekaj stoletij, je ta propad le zadrževal plačani vojaški stan, ki so ga dajali barbarični narodi, posebno Germani. Počasi so prihajali barbari, mešanica raznih narodov, ki so jemali kos zemlje za kosom. Doba nemirnega preseljevanja narodov sicer ni docela uničila krščanstva, pač pa je vstvarila nov družabni red, nove države.

Odslej v srednjem veku ni več nastopala revščina in brezposelnost v toliki meri, kakor poprej v nekdanji rimski državi, kateri — kakor rečeno — niti krščanstvo ni moglo pomagati, ker je država umirala na nezdravih posestnikih in gospodarskih razmerah. Če je na-

stopila revščina, je nastopila bolj kot posledica vojske, slabih letin, ne pa kot družbena bolezen. Srednji vek je imel zadruge, ki so vsaj nekoliko ščitile svoje člane pred revščino; velik del ljudi je bil posestnik zemlje, ne glede na osebno suženstvo, ki je bilo pogoj tedanjega proizvajalnega načina, pridelovanja itd.

Do tega časa je bila katoliška cerkev skoraj izključno le pospeševalka dobrotelnosti, usmiljenja in podpirateljica revežev. Tako ustanova je bila v rimski državi potrebna, kjer je mrgolelo revežev. Sedaj pa je to jenjalo, naloga katoliške cerkve je odpadla in treba se je bilo prilagoditi novim razmeram. Umevno je, da je to docela izpremenilo dosedanja značaja katoliške cerkve in z njo krščanstva. Cerkev je postala politična ustanova. Denar, ki se je nabral v njenih rokah se v dobi, ko so ji vsi priznavali za nekaj ubožni zavod, ji je dajal skupno z njenimi političnimi ustanovami nepremagljivo moč. Cerkev je s pomočjo vere počasi postala največja posestnica na svetu, navadno je njej pripadala ena tretjina dežele, pa tudi več. Sedaj je bila cerkev vladajoča in njeno premoženje je nezalobito premoženje revežev. Prejšnji reveži smatrali cerkevno premoženje za svoje, kmalu po smrti cesarja Karla Velikega, ki je hotel deliti cerkevno premoženje, kar se mu pa ni posrečilo, so izšle takozvane Izidorične dekretalije. Šop dokumentov, ki so dokazovali pravico papeštva do tega cerkevne premoženja. Dolej so bili školje le upravniki premoženja cerkvenih občin, premoženje samo je bilo last dotične cerkvene občine. "Izidorične dekretalije" so bile nesramna sleparska laž. Ti dokumenti so dokazovali, se razume med reveži, katerih last je bilo do tedaj cerkevno premoženje, le duhovnike. Tako se je posrečilo duhovnikom si osvojiti celo cerkevno premoženje. V sled tega pa je ob enem nastala potreba prepovedi ženitve za duhovnike, ki so imeli prej žene in družine, potreba celibata. Kam pa bi prišlo ogromno cerkevno premoženje, če bi se duhovniki ženili in bi imeli družine?

V dvanajstem stoletju se je ta nauk o cerkvenem premoženju razvijal dalje, dokler ni končno rimski papež sam postal gospodar vsega ogromnega cerkvenega premoženja. Seveda pa je cerkev še tudi zdaj, podpirala reveže; toda to storiti je bila v srednjem veku dolžnost vsakega posestnika, torej tudi največje posestnice, cerkve. Poljedelstvo je bilo tedaj v gospodarstvu odločilni faktor. Ono je bilo podlaga družbenega življenja. Kar je kdo pridelal, to je tudi porabil. Večji posestniki pa niso mogli vsega porabiti, kar so pridelali; zato jim je raznovrstnih pridelkov ostajalo, katere so darovali revežem, ali pa so vzdržavali velika spremstva, vabili goste na svoja domovja itd.

Čim bolj pa se je razvijala produkcija, tem več je ostajalo, več se je razdelilo med reveže. Denar je bil tedaj še redka prikazen. Vse to pa se je nehalo, kakor hitro so mogli posestniki najti za kako vrsto pridelkov trg, kjer so iste lahko prodali, kakor hitro se je pojavil denar v večjih množinah, ki se je lahko spravil, ki je obdržal svojo vrednost in se ni mogel pokvariti, kakor so se lahko pokvarili poljski pridelki.

Denarno gospodarstvo je začelo izpodrivati naravno gospodarstvo. Ta proces se je širil od trinajstega stoletja dalje po celi Evropi. In čim manj je odslej ostalo doma, čim bolj se je delalo za napredaj, tem manj so dobivali reveži, vedno večje je bilo njihovo število. — Razvoj produkcije je vstvarjal proletarij, kakor ga vstvarja danes.

Tudi cerkev, kot največja posestnica je sedaj delala na svojih posestvih za denar, nič več za reveže. Nadalje so samostani podpirali reveže, oni so nadalje vstvarjali v naravnem gospodarstvu. Pa tudi zanje so veljali zakoni gospodarskega procesa, tudi oni so morali začeti polagoma prodajati

svoje pridelke, revežem pa le se deliti "opoldansko juho." Ločitev med cerkvijo in reveži je bila tedaj že dognana stvar.

Zopet je nastal problem revščine, zopet so ssvetele komunistične ideje. Med reveži se je pojavljala nekaj čustveni komunizem, med izobražnejšimi ljudmi pa filozofski komunizem. Med tem pa je nastopala nova moč, ki izrabljala ta stremelja v dolgoletne boje proti bogati cerkvi in proti peštvu. To je bilo mezdno deto kot podlaga novega proizvajalnega načina, ki je rodil socialne boje srednjega veka in vstvaril države, kapital in proletarij.

Socialni boji koncem srednjega veka so pripravljali temelj modernim državam!

Največji bogataš je bila še vedno cerkev, kateri so znali v Rimu pridobivati vedno novih in bogatih dohodkov. Kot taka je bila voditeljica in organizatorica gospodarskega življenja, slonečega na naravnem gospodarstvu. Njene dogme so dobivale vsak hip drugo obliko, kakor je to pač zahtevala gospodarska ali politična situacija. Dokler je vladal fevdalizem s svojimi graščaki in podložnimi kmeti, sta bila njena moč in njen vpliv univerzalna, kakor hitro pa so jeli nastajati novi stanovi in novi sloji, je pričela boj proti njim. Njeni najzvestejši pristasi so bili med plemtvom, radi dobička, ki ji ga je donajal fevdalni sistem in kmet, ki je bil izkoriščen, a duševno do cela navezan na duhovništvo. Še danes ima rimski klerikalizem največ pristavev med kmetiskim prebivalstvom v zaostalih deželah.

Trgovina je napredovala bolj in bolj; njen kapital je deloval razbijalno na stare šege, staro družbo in tudi vero. Kapital je bil samo kapital, ki ni mogel priznavati nobenih prepričev cerkve, plemstva, duhovništva, poznal je le lastno moč. S trgovino so rasla mesta, ki so rodila nov razred — buržoazijo, katere moč je rasla, kakor se je množil v njenih rokah denar, ki ga je vedno več donajala trgovina, rokodelstvo in umetnija. Z naravnim gospodarstvom je šlo naglo navzdol, vedno bolj je stopala v ospredje moč razreda, ki ga je rodil kapital. Stare vezi patriarhalne družine so popuščale, novo, svobodnejše življenje je nastopalo, življenje, ki je bilo razuzdanije, brezobzirnejše od onega prejšnjih dob. Ta novi razred se je boril proti fevdalni aristokraciji. Nastali so boji med mesti in plemtvom, na katerem je stala velika fevdna ustanova — cerkev. Polagoma so dobila mesta nadvlado, v njih so se rodili novi nauki o svetu in gospodarstvu. Vera se je osvobodila verskih spon.

(Konec prihodnjic.)

RIMOKATOLIŠKA CERKEV IN STVARJENJE SVETA.

Kakor se rimokatoliška cerkev oziroma njeni veleučeni duhovniki n. pr. urednik Am. Sl. protivojedi v naravoslovju, pa vse jim nič ne pomaga. Znanost napreduje in brezobzirno razkrinkuje humberg, katerega blagoslovljene nevednemu ljudstvu natvezujejo.

Pred malo časom je g. urednik (Seveda, urednik po imenu) pozivljaj, naj Gl. Sv. pove — ne — dokaže, kaj je še storil za v Ameriki živeče slovensko delavstvo. Morebiti res ni veliko, kar je Gl. Sv. storil za razbujo in napredek slovenskega delavstva; smelo pa trdim, da smo na tisoče zavedajočim ljudem oči odprli, kateri slepo več ne verujejo parasitom, ki oznanjujejo največjo laž kot božje razodetje ter grozijo s pekлом in hudičem vsakteremu, kdor se jim brezpogojno ne podvrže.

Seveda, taki humbergari postanejo "duhovni svetniki", to se reče svetovalci, kajti če bi taki umazani izrodki človeštva "nebeški svetniki" postali, no, potem je papež z vso njegovo gardo bankrot.

Naj navedemo tu nekaj znanstvenega, kar svedoči o neovrgljivi dokazi, ki so dela človeških rok iz pradavnih časov, in ki jih ne

more ovreči nobena farska zloba ali pa nadutost pod krinko znanstvene učenosti, katero si rimokatoliški popi lastujejo, — seveda med preprostim, duševno še omejenim ljudstvom.

Tako je stvarjenje sveta zopet za nekoliko tisoč let nazaj postavljeno. In to se ni moglo preprečiti. Ali bi morali starinoslovci svoje izkopane tablice in starine zopet zakopati — kar pa počajo — ali pa mora teologija (bogoslovje) popraviti svoje stare spise, katere proglašajo za "božje razodetje". Še ne pred mnogo leti so mislili učenjaki (ne Kranjec), rešili podobopisja, da so mnogo storili, ker so znali po Laylardu dokazati z izkopinami v nekdanji asyrski kraljevini — v Niniveh —, da je bila asyrska kultura že 600 let pred Kristom jako razvita. Potem je prišel Francoz M. de Sarzec in razkril mesto Lagos, kjer so se našli spomeniki, ki so dokazali, da je bil Babilon že štirideset let pred Kristom na visoki kulturni stopinji. Naposled je prišla ameriška ekspedicija Peters in Hilprecht, kateri so z izkopanjem svetišča Bel v Nippur-ju stvarjenje zopet za 2000 let nazaj pomaknili. Po teh izkopinah, bilo je Babilon že veliko mogoče tisoč let popred, kot je ožak Abraham hotel na čast "gospoda" zaklati svojega sina Izaka. Domnevalo se je, da ima svetišče Bel biti na nekem hribu. Geologi trdijo in znanstveno dokazujejo, da prvotna zemljiska plast (Strata) datira v dobo Krista. Potem so kopali 35 čevljev globlje in našli so zidovje, kamenite plošče itd., katere imajo zaznamovane imena kraljev, ki so vladali okoli leta 3800 pred Kristom. V globočini nadaljnih 30 čevljev so našli starinoslovci tablice in vase, ki dajejo poročilo, da so približno 6000 let pred Kristom ležale v naročju matere zemlje. Če so zvedoslovci in matematikarji že svoje možno storili, da vržejo raz prestola gospoda od veke-vekov, tedaj mu tudi starinoslovci odrekajo stvarjenje sveta.

Dovoljujemo si vprašati veleučene gospode bogoslovce in rimske doktorje, kako stališče bodo zavzemali s svojo biblijo, o kateri trdijo, da je spisana po navdahnjenju sv. duha, napram dokazom, ki se vidijo, se dajo ošlatati in tvorijo fakt, kateri se ne da z nobenim blufom s sveta spraviti? Proti tem resnicam nimajo "učenjaki" pri Am. Sl. ničesar ugovarjati, marveč jim ostaja edina ena in to je njih navadna pot, da svečano izjavijo: "Glas Svobode laže!"

Kolika je učenost v glavi duhovske posode v Jolietu, to smo že zdavneji znali, toda nikoli in nikdar pa ne verovali, da bi znal kakšen Kranjec tako otročji biti kot je. Enkrat piše, da nam da \$1000 ako dokažemo, da živi kakšen duhovnik Seguin, a sedaj pa čenča, da Glas Svobode zagovarja Seguina. Taka bedarija dokazuje, da možgani jolietkega "urednika" niso normalni. Sicer pa tukaj povemo, da g. Seguin ne potrebuje zagovora ne od naše strani in ne od kogarsibodi, pač pa je mož kateri na blagoslovljenega bedaka Kranjca niti ne pljune.

Kdor se zaletava v poštene može, ni nič vreden, in nič vreden človek je Kranjec. Ako bi to človeče imelo le trohico moštva, bi pač odgovarjal na poper, ki mu ga daje g. Pogorelec. Seveda, pikre resnice izpodbijati, to Kranjec ne zna in ne more, pač pa blatiti, obrekovati in psovati kot stekel pes, na to se razumi.

Ako nam ne bi bilo pod našo častjo, prali bi Kranjčeta da bi smrdel kot je že, toda ne: Z ljudmi, ki so umazani preko ušes, nečemo imeti posla.

POZOR KROJAČI!

Slovenec krojaški obrti 20 let star, zmoežen tudi nekoliko angleškega jezika, želi dobiti stalno delo za popravljanje, pegljanje in čiščenje oblek, ali pa v kakem Clothing store za popravljanje. — Kdor ima dosti dela za popravila, naj se obrne za naslov na uredništvo tega lista.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska Družba

Ustanov. Inkerp.
21. nov. 1909 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSIEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, L. Box 351 Staunton, Ill.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, L. Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II., Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilu je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

Sprejeti novi člani.

K dr. št. 1: Carlo Barr, cert. št. 701.
 K dr. št. 2: Juljus Beluš, cert. št. 702.
 K dr. št. 5: Frank Straus, cert. št. 703; Alojs Vidmar, 704; Andy Turk, 705.
 K dr. št. 6: Jos. Aristovnik, cert. št. 706.
 K dr. št. 8: George Malvič, cert. št. 707; Frank Sernkovič, 708; John Jakše, 709; Jos. Beloševič, 710; Anton Lovrine, 711; M. Pravica, 712.
 K dr. št. 9: Fred Simpson, cert. št. 713.
 K dr. št. 12: Fred Paklowitz, cert. št. 714.
 K dr. št. 19: Aug. Wetl, cert. št. 715.

Suspendirani člani.

Od dr. št. 1: Anton Kotar, cert. št. 194; Luis Garbir, 476; Karl Meglič, 624.
 Od dr. št. 2: John Sever, cert. št. 3.
 Od dr. št. 5: Frank Zakelj, cert. št. 494.
 Od dr. št. 6: Bartol Ževart, cert. št. 120.
 Od dr. št. 7: Bartol Serjin, cert. št. 31; Fr. Deželak, 131; A. Oevirk, 151.
 Od dr. št. 10: Jos. Fonda, cert. št. 577; Ant. Tome, 618.
 Od dr. št. 12: Ig. Škoda, cert. št. 302.
 Od dr. št. 15: Mike Petrušič, cert. št. 622.
 Od dr. št. 18: Mike Male, cert. št. 652.

Suspendiran član zopet sprejet.

K dr. št. 14: Jos. Toman, cert. št. 422.

Črtani člani.

Od dr. št. 2: Paul Mije, cert. št. 127.
 Od dr. št. 9: Billi Napotnik, cert. št. 634.

Odstopli člani.

Od dr. št. 10: Fr. Lampe, cert. št. 619.
 Od dr. št. 11: Martin Novak, cert. št. 291.

Prestopli člani.

Od dr. št. 7: Jakob Predikaka, cert. št. 138, k dr. št. 17.
 Od dr. št. 12: Tom Škerbinek, cert. št. 307; Martin Knez, 450; k dr. št. 15.

IZ URADA GL. TAJ. S. D. P. in P. DRUŽBE.

Že večkrat sem opominjal dr. taj., da naj bolj pazijo pri izdelovanju mesečnih poročil, in da ne ostajajo na dolgu gl. blag. SDP&PD. Bolniška podpora se točno in pravilno izplačuje bol. članom, katere jih določujejo pravila SDP&PD. Listine predno se odpošljejo na gl. urad SDP&PD. morajo biti natanko izpolnjene z certifikatno št., ker cert. št. je jako potrebna bolj kot ime člana. Plačilne nakaznice naj se točno pošlejo po redni m. seji na gl. urad, da ne bodo člani čakali bol. podpore dva ali še več tednov v svojih boleznih.

Polagam na srce vsem sobratom SDP&PD., da naj pri svojih rednih sejah razpravljajo o združitvi vseh naprednih podpornih jednot in zvez, kako bi se združili in na kaki podlagi? in naj sporoče svoje mnenje na gl. urad do meseca oktobra t. l.

Apeliram na vse rojake, sploh na vse delavce živčev v Združenih državah, da naj pristopajo k dr. v krajih kjer so že dr. ali si novega vstanove in ga priklopijo k SDP&PD., ker naša organizacija je v korist delavcem in njihovim družinam; človek nevede kdaj ga zadene nesreča ali smrt, je v jami ali vzunaj. Pri dr. št. 8 na Mariani, Pa., je žel sob. M. Maglaj, cert. št. 181 zdrav in vesel na delo, zgrudilo se je veliko kamenja naj njega in ga ubilo. Pokojni zapu-

šča zalujočo soprogo in štiri nedorasle otročiče; za pokojnim se je plačalo \$100.00 pogrebnih stroškov, soproga pokojnega pa bo dobivala pokojnino dokler bo živeła in otročiči do 16. leta. To je v korist nam delavcem. SDP&PD. je naša Mati, ker podpira svoje sinove v vseh slučajih, ako so ji zvesti.

V krajih kjer še ni dr. od SDP&PD. naj se rojaki potrudijo in dr. vstanove, dokler je še čas, da vas ne prehiti nesreča. Pišite na zdelaj podpisane za pojasnila.

S bratskim pozdravom,

Jos. Hauptman, gl. taj.
Box 140, Darragh, Pa.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Frank Gradišek; tajnik Anton Cedilnik, Box 116; blag.: Jacob Godec, Box 42. Vsi v Darragh, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Preds.: Martin Pumpe, Box 131; tajnik: Louis Flere, Box 121; blagajnik: John Sever; vsi v Adamsburg, Pa.

Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Preds. A. Celarec, 706 Market st.; Taj. John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.; Blag John Stražičar, 611 Market St. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 611 Market St.

Dr. št. 5 v Cliff Mine, Pa.: Preds.: V. Koritnik, Box 192; taj. Math Petrich, Box 183; blag. Jos.

Šivec, Box 206; vsi v Cliff Mine. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 6 v Roslyn, Wash.: Preds. Lucas Notar, Box 171; tajnik Anton Adamič, Box 16; blagajnik M. Arestovnik; vsi v Roslyn, Wash. — Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Preds. Alb. Schweiger, Box 146; tajnik Frank Čopi, Box 146; blagajnik Jos. Žabjek, Box 13; vsi v Livingston, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. nri pop.

Dr. št. 8 v Marianna, Pa.: Preds. Henry Lamut, Box 114; tajnik John Nastran, Box 190; blagajnik Jos. Milaueh; vsi v Marianna, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 9 v Skidmore, Kans.: Predsednik Simon Repovš; tajnik John Repovš, R. R. 3 Box 187, Columbus, Kans.; blagajnik John Zakrajšek, R. R. 3 Box 57, Columbus, Kans. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 10 v Winterquarters, Utah: Preds. J. Bizjak, Box 85; Tajnik Peter Zmerzlakar, Box 35; Blagajnik Štefan Esih, Box 111. Vsi v Winterquarters, Utah. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 11 v Conemaugh, Pa.: Preds. Frank Dremelj, Box 73; tajnik John Škufca, Box 102; blagajnik John Vičič, Box 571. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu, dopoldne ob 9. uri v Slovenskem Delavskemu Domu.

Dr. št. 12 v Breezy Hill, Kans.: Preds. Mart. Smolshnik, Box 94; taj. Frank Tratnik, Box 43, Breezy Hill Sta., Kans.; blag. Rochus Godina, Mulberry, R. F. D. No. 2 Box 125. — Seja se vrši vsako 2. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 13 v Richmond, W. Va.: Predsednik F. Zadnik, Box 729; tajnik M. Škof, Box 729; blagajnik Karl Zadnik, Box 729; vsi v Richwood, W. Va.

Dr. št. 14 v Johnstown, Pa.: Preds. John Gomilar, R. F. D. No. 3 Box 150b; tajnik Jos. Glavač, R. F. D. No. 3 Box 144; blagajnik Miroslav Intihar, R. F. D. No. 3 Box 57. — Vsi v Johnstown, Pa.

Dr. št. 15 v Franklin, Kans.: Preds. F. Vidmar, R. R. No. 4 Box 120; tajnik Frank Čefin, R. F. D. No. 4 Box 63, Girard, Kans; blagajnik Val. Suhodolčan, R. R. No. 4 Box 63. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

Dr. št. 16 v Brereton, Ill.: Preds. Tho. Fele, Box 115; tajnik M. Mihelič, Box 98; blagajnik J. Germ, Box 98; vsi v Brereton, Ill. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 17 v Staunton, Ill.: Preds. Fr. Previnšek; tajnik Frank Jerkič, Box 77; blagajnik John Mostar, L. Box 351.

Dr. "Slovenska-Hrvaška Sloga" št. 18 v Madison, Pa.: Preds. Karl Slavič, Box 252; Tajnik Mihael Habersšek; Blagajnik Jos. Jelovič, Box 101. — Vsi v Darragh, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 19 v Yale, Kans.: Preds. Jos. Kotnik, Box 64; Tajnik John Prislán, Box 147; Blagajnik Martin Kožuh, Box 34. Vsi v Yale, Kans. — Seja se vrši 1. nedeljo v mesecu v Fr. Lamarjevi dvorani.

NARODNIM IN SVOBODOMISELNI SLOVENCEM ŠIROM ŠIRNE AMERIKE.

Znano je da tičimo Slovenci globoko v blatu klerikalizma, ki bi naše ljudstvo še dalje rad videl da bi ostalo nezavedno; ter za vsak napredek slepo in gluho. Kakor vsa Avstrija sploh, osobito razmere na Slovenskem nam dajejo dovolj povoda; da se tudi naše ljudstvo začne zanimati za napredek misleč s svojo glavo: Kdo je njihov sovražnik in kdo odkritosrčni prijatelj. Izkušnja uči koliko Marijinih družb in raznih klerikalnih organizacij, obstoji ki so samo organizacije za po-neumnjevanje ljudi; tem potom v nevednosti obdržati mladino v krepiljih ter s tem doseči večno nadvlado.

Da se temu odpomore, ustanovilo se je več mladinskih organizacij, ki imajo namen organizirati mladino, in odpirati oči onim, ki ne vidijo družega nego štiri stene farovža, ki jih tlači nazaj v dobo staročevstva. Mladinška organizacija pa, ako hoče svoje

vzvišeno nalogo vršiti dobro, skrbeti v prvi vrsti za dobre knjige, katerih nam žal primanjkuje.

Zato se obračamo do vseh zavodnih Amerikanskih rodoljubov, z udano prošnjo naj nam oni pomagajo vsak po svojih močeh.

Ne zahtevamo od vas dragi rojaki denarne pomoči. Ampak prosimo: dajte nam dobrih knjig.

Prepričani smo da imate obilo knjig, ki vam praše po omarah; pošljite nam brezplačno istih, ker ravno dobrih knjig in časopisov nam primanjkuje.

Vsak Slovenec lahko pogreša par dobrih knjig, stem nam bo zelo veliko pomagano, kajti dobra knjiga je več vredna nego zlato, kajti kar se seje na polje omike in napredka, to ostane in se širi kot mogočno drevo košate veje.

Tudi stari napredno svobodomiselni časopisi vseh slovanskih narečjih nam bi dobro došli.

Prepričani smo, da bo naša prošnja, našla zelo mnogo za pravi napredek unetih sre.

Imena darovalcev se bodo objavilo na željo v Glas Svobode.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo na naslov:

Franjo Černešek, tajnik. Nova Stifita pri Gornjem gradu Štajersko, Avstrija.

POZOR ROJAKI!!!

Ako hočete postati sami svoji gospodarji in kupiti zemljo za kmetijo, kupite tam kjer lahko pridelate tri pridelke vsako leto na eni in isti njivi, in kjer se pridelki trikrat dražje prodajo. 2300 akrov nas je 50 Slovencev že kupilo in ta prva naselbina je sedaj prodana. Druga naselbina je blizu tam, meri 1740 akrov in je razdeljena na 37 farm tako, da so vse farme za cesto in morejo biti v 60 dneh prodane; zato se tudi zelo po ceni dobi. Leži ob International Great Northen in Santa Fe železnici zraven mesta Conroe, ki je County seat in mesta Willis je tudi blizu mesta Houston, ki šteje 108,000 prebivalstva kjer se vse lahko proda. Pišite po knjige kaj se pridelava in koliko se dobi od akkerja za pridelke, in ko vse prečitate pojdite pogledat zemljo in prepričali se boste na lastne oči in tudi gotovo kupili! Ker skoro povsod plačajo vožnje stroške kupcem, sem tudi jaz posredoval, da se vsakemu ki kupi plačajo ali k kupnini pripisejo. Resno misleči rojaki obrnite se po pojasnila na:

MATH GAISHEK,

R. R. No. 2 Nokomis, Ill. (Advertisement)

CLEVELAND.

Pomlad je. Minuli so nadležni zimski dnevi, ki so prisilili vsakogar, vrteti se v krožju tople pečine. Lahkeje nam dihaajo pljuča in vsakdo z nestrpnostjo pričakuje prostega časa, da z veselim srcom poleti na sveži zrak. Tole gopedienci v novih pomladanskih toaletih promenirajo po ulicah. — Poslednje pa upljiva tudi na mladeniče, da tudi oni nočejo zaostati, kajti mučivo je, predstavljati se mičnim znanckam v slabem kraju. Isto store pa tudi poročenci in to tem lažje, ker nimajo tiste skrbi, katera muči, uboge samce skozi in skozi. In vi? — Li zaostanete? — Nikakor ne. — Zglasite se pri nas in mi vam pomremo obleko ali pa vam pretvorimo obrabljeno v novo. Čistimo, likamo, popravljamo moške, kakor tudi ženske obleke po zmernih cenah. Prepričajte se!

I. SMUK,

4706 St. Clair Ave. Cleveland.

DVE HIŠI NA PRODAJ.

Hiša št. 2012 na Blue Island Ave. prtiličju soba za saloon z vsem pritlikami; nadstropje 6 rumov s kopalnico, vodovod, plin itd.

Hiša št. 2019 Fort street, prtiličju prostori in hlev; nadstropje flat in 7 rumov, s kopalnico in z vsem potrebnim.

Obe hiši ste brez bremen in se prodate radi rodbinskih razmer. Kapital se dobro obrestuje.

Vse podrobnosti se izve pri lastniku

Edward Pauch,

2012 Blue Island Ave., Chicago.

Vprašajte po Vac. Donat sodovici, je najboljša na trgu. 1529 W. 19th St., Chicago, Ill.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Martha Washington 14. junija, Laura, ... 9. julija
 Kaiser Franz Joseph I., 21. jun. Argentina, ... 26. julija
 Parniki odplujejo vedno ob sred in ob 3. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Želenske cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prikladna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

NIJKER V TEM VELIKEM MESTU NE DOBITE TAKO VELIKE IN RAZNOVRSTNE IZBERE

Moških in mladeničkih modernih oblek

kot so te, katere prodajamo mi po \$7.00, \$10.00, \$12.00, \$15.00, \$18.00 \$20.00 in \$25.00

Z veseljem vam jih razkažemo in Vas vpljudno vabimo na ogled.

THE ATLAS CLOTHING CO

Vogal Blue Island ave. in 18. ceste

Prodajalna je odprta vsak večer razen ob sredah in petkih. Ob nedeljah je odprta dopoldne.

SCHWITZNER CLOTHING CO.

Najstarejša in najzanesljivejša trgovina na zapadni strani mesta VIDI IN VERUJ!

Pridite vsi, obiščite našo prodajalno, da se prepričate o kakovosti in vrednosti oblek za moške in dečke. Vse najnovejšega kroja in barv.

Obleke za moške od \$7.00 do \$25.00
 Obleke za dečke od \$5.00 do \$15.00

Mnogoštevilno raznovrstnih klobukov, kap, srajc in spodnjih oblek; z eno besedo vse moške potrebščine.

Schwitzner CLOTHING CO

1828-30 BLUE ISLAND AVE.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ... Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vse zlatino in srebrnino, kar spada v to stroko. Popraviljam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE

6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

Zdravnik in Ranocelnik

Urad 1801 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. v uradu: Canal 476

Tel. v stanovanju: Lawndale 8996

URADNE URE SO: Od 10. do 12. ure dopoldan vsak dan in od 7. do 9. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

DR. WEISSKOPF je gl. zdravniški nadzornik S. N. P. J.

DOPISI

Bessemer, Pa.

Gledam in gledam, če bo v našem listu Gl. Sv. kakšen dopis iz naše naselbine, a nič pa nič. Mislim da so naši rojaki zaposleni, ker jih kapitalisti pritiskajo z delom po 10 ur ali pa še več. Da pa človek izmučen in zmrvarjen ni za pisavo, to vé vsakdo.

Seveda, dela je tukaj dosti, toda delati kot živina in pa samo za \$1.90, to pač preseda človeku. Sicer čitam v Glas Svobode dopise iz vseh krajev Zdr. držav, a malone je povsodi tako, kot je tu gori na Bessemer.

Vse kaj drugega je pa sledeče: Pred letom dni smo tukaj postavili lepo katoliško cerkev in smo dobili črnokneža, da izpred oltarja ljudi zmerja in psuje in ko bi imel bič, prepričan sem, da bi jih tudi pretepaval. Seveda, po komu udarit ne bi imel, ker je vsled njegovega vzornega pastirorovanja večinoma sam v cerkvi, če tudi je tukaj štiristo glav katoliškega naroda. — Samo nekaj "Mendetov" je še tu, ki ga hodijo poslušati in med temi je tudi eden, ki je šel v farovž radi mene jezika brusit. No pa meni to nič ne stori; le dajte dokler je vas volja.

Prvič ko je rev. pobiral svojo "žetev", bil je z njim neki "mendet" in pričela sta za rano, 17. maja je bila "peda" od 11. do 2. ure, a ob 3. uri je pa že začel fahariti kot da bi se imeli vsi "mufati" iz Bessemera. Seveda, dali smo vsi in vsak po svoji možnosti.

No, sedaj je cerkev Fater Roka, in da je tem tako, so največ krive "kikle" ali mendetje. Oni kateri so dali največ, naj ostanejo odzadi. Zadnji mesec, ko je pobiral, je dobil malo a prihodnji bo dobil pa še manj.

V društvenih ozirih, je tukaj precej dobro, imamo štiri podpora društva različnih jednot, in za vse tiste rojake, ki še niso pri nobenem društvu, je dana leva prilika za pristop k enem ali drugemu društvu. Naj za danes zadostuje.

Star naročnik.

Pittsburg, Pa.

Vendar se je eden oglašil v Vašem listu od nas. To se redko dogaja, pa kadar se kdo oglašil, je pri nas kakor v sršenovem gnezdu, če pobrskaš s palico. To pa samo zato, naši politiki tako vsi-kepe ogorčeni, ker se boje, da bi jih kdo resnično potipal. To kar se piše dosedaj je le nedolžna senca grdih spekulacij naših politikov.

To pa rečem, da je vsakdo vesel, kadar kdo kaj pobrska. Samo škoda, da nihče v resnici ne odkuje široke plahite pod katero igranjajo politiki in humberi ene tri spridene eksistence, ki so jih že odpovsodi spodili. Sedaj pa švindlajo in ljudi slepe. In le žalostno, da jim naše ljudje verjamejo. Zato pa teh razmer niso krivi ljudje, ampak le tisti postavači, ki upijejo veliko pa nič ne delajo. In ravno ti tiči so krivi slabega napredka pri S. K. Domu, kjer so le očiške da se pri Domu ne dela tako kot je bil prvotni namen. Škoda pa je misliti, da se bodo pod novim odborom te upijoče razmere kaj zboljšale. Kaj se? Takega predsednika kot je bil pokojni Vovk ga ne bo več. Njemu je bilo za resničen napredek naše naselbine, a kaj pa današnji, ta je že pokazal v vsi svoji domišljavosti da je en velik gospod s celim kupom ajdovice v prazni glavi. Če ne bo sedaj cela stvar nazadovala naj me precej klek pobere.

Kako se je že začelo nam marsikaj kaže. Pa za danes nočemo razburjati javnosti, saj bo vse počasi prišlo na dan. Le toliko rečem, da tista policijska garda ki stika pohišah kje se kak glaz ječmenovca spi, jo bo enkrat pošteno skupila. Prav zaprav pa vsake stvari je enkrat dovolj. Kaj več ob drugi priliki.

Delničar.

Chicago, Ill.

Dne 25. maja smo imeli v Chicagu velik praznik od strani naših vrlih slovenskih narodnjakov. Omenjeni dan je dr. "Slavija" št. 1 S. N. P. J. slovesno razvilo svojo krasno zastavo. Da je bila slavnost po vsem ena najlepših in največjih, bode v pojasnilo zadostovalo ako omenim, da so se korporativno in nekatera z zastavami udeležila sledeča društva: "Slovenija" št. 44 Č. S. B. P. J.; Ro-

doljub št. 229 N. H. Z.; "Hrvatska Sloboda" št. 7 H. Z. Ill. Jugoslovan št. 104 J. S. K. J.; Gorenjec št. 104 S. S. P. Z.; Žensko dr. št. 47 S. S. P. Z.; Delavec št. 8 S. N. P. J. iz So. Chicago; Sloga št. 14 S. N. P. J. iz Waukegan, Ill. z godbo; Narodni Vitezi št. 39 S. N. P. J.; Slovenski Dom št. 86 S. N. P. J.; sestrsko dr. Nada št. 102 S. N. P. J.; S. M. S. P. dr. Danica ter Slov. Del. Sokol Chicago. Poslednji sta prikoralali v dvorano okolu 4 ure popoldne.

Ta dan sta tudi pevška zbor "Slovan" in "Orel" nastopila in nam zapela zaželjene mile slovenske pesnice kot "Seranada" in "Ljubici pod oknom" ter še več drugih. Ako omenim, da se je zastava razvila s sodelovanjem 55. naših krasnih slovenskih družic od katerih je vsaka nosila v roki krasni sveži šopek pravih majniških nageljnov ali vrtnic od katerih je prihajal tako prijetni pravi rajski duh kot se mora nahajati edino le sredi zlahtnega paradiza. Na prsih so jim bili pripeti dolgi slovenski trakovi z besedilom "Družica zastave dr. Slavija št. 1 S. N. P. J." In v prsih jim je mlada duša kipela veselja in radosti. Godba je zaigrala "Hej Slovani". Burni aplavz jo je skoraj nadkril, dasi ravno je godba nastopila kot leonida pri Termopilah.

Na oder stopi mladenič z velikim trakom čez prsa ter naznani občinstvu začetek programa in predstavi predsednika Slavije. Ker ta v svojem govoru pozdravi vse navzoče in ob enem vzame nekoliko iz zgodovine svojega društva, katero je skozi hude boje se priborilo do svojega prapora, kateri se ravno kar razvija. Takoj na to se program spremeni v ginja- ljni trenutek ko je vsako oko zrla tja v neizmerni bratski poljub desetih navzočih zastav ob milih zvokih prihajajočih od stare slovenske himne. Ni ga bilo niti enega, da ne bi mu sijajni prizor ne ganil znak sočutja in mu spremenil odurno srce v pravo menko in čuteče za naš mili slovenski narod in posebno pa še za našo dično S. N. P. J., katera je z tem prizorom vrstila zopet en novi prapor, pod katerim naj bi vladala bratska sloga in ljubezen. Tu pa tam se je zabliskala solzica iz možnega očesa in se potočila dol po razoranem licu trudnega proletarea.

Pa glej, kar na enkrat se oglašil naš stari znanec "Orel" z znano običajno "Predragi čuj voščila, hvaležnih sre darila". In v dvorani nastane pravo začudenje, kako da je zbor nastopil z tako čitimi glasovi; seveda hvala gre istim, kateri imajo ta dar, dar petja in požrtvovalnost. Omenim naj še, da je nastopilo 8 dobrih govornikov in 4 govornice. Njihovi govori so se sploh nanašali na razmere društva, katerega so zastopali in pozdrav noveje zastavi. Ginja lvi so bili govori matere in kumice. Posebni aplavz je žela gdč. Pajk kot prva družica, katera je svoje točke izvrstno izvajala. Omenjena je privezala krasni šopek na zastavo in temu so sledile vse druge družice in na mah je postala nevarnost da se drog zastave zlomi pod ogromno težo trakov in evetlice ter je bilo treba iskati hitre pomoči.

Vršili so se prizori, katerih na tem mestu ni mogoče dovolj opisati. Med množico se je opazilo vse, od zdravnika do koronerja in od reveža do bankirja, od pristnega socialista pa do slovenski javnosti znanega rev. Sojarja, boritelja za versko pravo.

Vrhu vsega smo pa imeli na velični blizu 200 bratov Hrvatov in dosti raznih drugih slovenskih narodnosti.

V največje začudenje pa smo opazili med vso to množico najlepšo slogo in mir.

Pa vsaj od prijateljev dr. "Slavije" se itak ni nič drugega pričakovalo.

S to slavnostjo je dr. "Slavija" naredilo dolg korak naprej ne samo v društvenem ampak tudi v finančnem oziru govori se da je blagajna odebelela za pet stotakov poleg ima pa društvo v večini spomin krasno zastavo kateri kličem: Živila. J. Z.

Port Washington, Wis.

Naznanjam žalostno novico, da je iz naše srede smrt vzela rojaka Jožeta Čeplak, po domače Kocetov iz Rečice, št. Janž na Sp. Štajerskem. Za jetiko je že dolgo časa bolehal in 17. maja je za ve-

dno zaspal in 20. maja smo ga spremili k zadnemu počitku. Pokojnik ni bil pri nobenem društvu in rojaki so šli pobirat milodare okoli rojakov po bližnjih mestih Sheboygan, Milwaukee, West Allis, Grefton in tukaj v Port Washingtonu ter nabrali preko \$100. To se je pa že nabralo par mesecev popred ker ranjki, bi se bil šel rad zdraviti v staro domovino, a bilo je nemogoče, ker je zdravnik rekel, da je preslab. In sedaj se je nabral denar potrošil za pogreb in vse drugo, tako da se je vse pošteno poplačalo. Pokojnik je bil star 41 let, tukaj zapušča eno sestro v starem kraju pa očeta in mater.

Tukaj je zopet žalosten zgled, kako se godi, kdor ni član kakega podp. društva. Rojaki pristopajte k društvam, ki ne vemo kaj nas čaka.

Kar se dela tiče, je tukaj tako, kod drugod, dela se s polno paro a zaslužek je majhen.

A. Verhovnik.

Pittsburgh, Pa.

Najvažnejši korak za združenje.

Silno velikega pomena je korak, katerega se namerava storiti, namreč korak za združenje vseh slov. svobodomiselnih Zvez in Jednot.

Ta velevažni korak storiti, je v prvi vrsti poklicana S. S. P. Zveza, katere konvencija se bo septembra meseca vršila v Milwaukee. Tukaj naj bi se dosegel zaželjeni cilj, da se združijo vse svobodomiselnice Zveze in Jednote v samo eno močno organizacijo. Veliko se je že delalo in pisalo za napredek in v korist vseh Slovanov v Zdr. državah, delalo se je že na konvencijah in vodila zasebna korespondenca, toda uspeha še ni videti. In zakaj tako? Odgovor ni težek. Veliko je takih, ki se ne zavedajo, kolike koristi bi prinesla ta združitev, a marsikteri se pa od takega združenja odvrta, brez temeljitega premisleka.

Skoro vsi somišljeniki smo zavarovani pri dveh ali pa treh zvezah ali jednotah, in zato pa ho marsikateri rojak rekel, naj li izgubim to, zakar sem se zavaroval pri eni ali drugi zvezi.

Rojaki, da se tem izogne, naj bi se uvedel sledeči način: Novim članom naj bi se mesečni prispevek povisal, recimo na \$2.00 a bolniška podpora pa izplačala tedensko po \$15.00. To naj bi bil cilj tega vseslovenskega združenja in organizacija naj bi bila inkorporirana vsaj v petih državah, da se ne bi bal kak "Miha Cigareta", ako preide ta ali ona zveza iz te ali one države.

Pri taki močni organizaciji naj bi se tudi osnovalo starostno zavarovanje. Na tak način bi se morala organizacija vtrditi širom Amerike po vseh slovenskih naselbinah, kajti bila bi to najboljša organizacija, kakršne premorejo danes kulturni narodi širom sveta.

Da pa ta ideja in cilj ne bi bil brez vspeha, apeliram na cenjene somišljenike, naj pridno ustanovljajo svobodomiselnice društva širom Amerike ter rojake spodbujajo na višek kulturnega cilja. To naj bi bilo naše geslo ter širimo svobodomiselnice ideje v korist slovenskega naroda.

Frank Starman.

Ottawa, Ill.

Marsikterikrat sem popraševal za naslov lista Glas Svobode, a zaman, in menda ga tu v Ottawo tudi nihče ne pozna. (Op. ur. Se motite, ker tam imamo tudi naročnike). Nato sem se obrnil na Cl. Am., katera je drage volje mstregla moji želji. Da pa ne bodeš misliti dragi čitatelji, kaj me je k temu vleklo, moram omeniti da sem v starem kraju Glas Svobode pridno čital in tudi drugim se je jako dopadel. Marsikateri zavednež je rekel, da bi ta list bil bolj razširjen v starem kraju, potem ne bi tako trpinčili delavstvo, kot ga sedaj. Zasljal bi solnce organizacije in kmali bi bili prvi na polju napredka ter dosegli bi vrhunc omike in izobrazbe. Da, potem bi znali, komu se zaupa, ali svobodomiselnice, ali klerikalci.

Samo en slučaj naj tu navedem: V starem kraju v Rečici ob Savinji na Štajerskem imajo kmetijsko društvo v katerem najbolj poslujejo "božji molek" — morebiti "voleki"? op. stavea — Ha, in kako delujejo ti "tretje redniki",

V omenjenem društvu nosi hlače neka Ančka, koji je dal prednost poslovdja Tečki Janez ali pa predsednik kat. izobr. društva. — Torej, kadar pridejo kupovat v omenjeno društvo ljudje, ki so bolj revni, tedaj jim morajo streči učenci, a kadar pa pride kak imeniten, tedaj pa pravi Janez ali Ančka "Vi mama", ali "Vi ata, grem pa jaz, da Vam postrežem." In res so taki bolj postreženi. Ubogi delavec mora zadovoljen biti z najslabejo stvarjo in z vsem kar se mu da. Ali tem se ni čuditi; Janez se dela najbolj pobožnega, a Ančka pa tudi tako, oba pa sta vse kaj drugega kot pobožna. Zvečer pijejo sladke čaj in najfinjšo slivovko, namesto da bi članom omenjega društva dali kakšno nagrado ali pa blago ceneje.

Zato bi bilo mestno, da bi rojaki, kateri so naročniki na Glas Svobode, list pošiljali svojem v staro domovino, da se bodo ljudje bolj zavedali in organizirali, ter prišli na pravo pot.

Zavedni Planinčan.

Springfield, Ill.

Precej časa je že minulo, od kar nisem čital nobenega dopisa iz naše naselbine; zato sem se jaz nameril nekoliko poročati o naših razmerah in to temveč, ko imamo baš sedaj prav ljubeznjivi čas. Delamo ne skoraj nič; eni rovi po en dan, nekteri pa malo boljše, to je po 2 do 3 dni na teden. To je vzrok, da nobenemu ne svetujem za delom sedaj sem hoditi.

Na društenem polju se prav dobro imamo in vsa društva vrlo napredujejo tako, da se nobeden član ne more pritožiti. Poleg podpornih društev imamo pa še tri druga društva: pevsko društvo "Prešeren", Slovensko godbeno društvo na pihala in — o, skokraj bi se bil zmotil, ko sem omenil tri društva. Pevsko Dramatično društvo "Triglav", je tudi še pred malo časom bilo, a slišal sem, da ga ni več. Toda, da društva "Triglav" ni več, kdo je temu drugi kriv kot tisti, ko držijo s reakcionarno gnolbo, izvirajoča iz črnosuknježa. Versko-fanatičen klerikalizem je bil in je še grobokop pevsko-dramatičnemu dr. "Triglav". S tem je povedano vse.

Sicer sem slišal, da bi bilo boljše denar, ki ga je društvo imelo v blagajni, poslali na kako dobro podjetje kot se ga razdeliti med člani, tedaj je moje mnenje, da bi se ga poslalo na "Slov. Zavetišče"; ali kaj hočemo, ko je pa preveč klerikalizma, ki je mati vsej zakrknjenosti. Klerikalizem je zmagal na zadnji seji pri volitvi, da je \$25.00 utonilo v cerkveni blagajni sv. Barbare v Springfieldu. To je res lepo in moramo reči, da so to vzorni naprednjaki, ki jim ni para.

Da, da, katoliški rojaki, vi se ne predramite da bi sprevideli, da: Klerikalizem od pameti je odpad in je za delaveca strupeni gad; Sovražnik delaveca je papizem, še mnogo hušji kot kapitalizem.

To si dajte v glavo v lepsti, da ne bodeš se vedno tako neumni kot so bili tisti, ko so sv. Antonu krače nosili.

Da se vam možgani razbistrijo bi priporočal, da pristopite v kakšen socialističen klub. potem je mogoče da bi vam v glavi kaj ostalo in da bi slišali, kako mora človek misliti in delati, če hoče boljše razmere doseči.

Nasvetujem vam, da se morate pred vsem — učiti in pa misliti, kako je na svetu sedaj, ne pa kako je bilo pred tisoč ali petnajststo leti, ko so Kristovi agenti še okoli hodili in učili vero, kako mora ljudstvo tlako delati in pa dati denar za "svetega očeta", poleg tega pa še noč in dan moliti, če hoče da pride v neko "nebeško kraljestvo" o katerim izobražen človek danes nič ne vé.

In pa še to: Ko bi vi farani cerkve sv. Barbare že vsaj tako delali kakor je Krist učil: "Ljubite se medseboj", bilo bi dobro; toda obrekavati in drug drugega griziti, to pa vam prav gotovo ni v čast, marveč s tem kažete, da ste pač pravi hudobni in neumni klerikalci!

Naročnik Gl. Sv.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto

GLAS SVOBODE

CO.

3622 W. 26. Street, Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu r., obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Pozor! Novost! Pozor!

Najnovejši in najboljši

Gramofon

samo \$7.50

Nobenih stroškov za IGLLE ker ostane vedno ena.

ROJAKI! Sedaj se Vam nudi prilika, da si dobite izvrsten GRAMOFON s katerim si lahko doma napravite izvrstno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo. Ta GRAMOFON ima prednost pred drugimi, radi čistega in močnega glasu in igle katere ni treba spreminjati. Prodajama tudi plošče najboljših pesnikov in godbenikov, katera se nepokvari ja pri vporabljanju po 65c komad. Vsak kateri želi imeti GRAMOFON naj pošlje \$7.50 na našo tvrdko in mi mu takoj odposljemo GRAMOFON poštne ali expressa prosto. Vse odposiljave naše tvrdke so garantirane in za nadaljna pojasnila se obrnite na

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave Chicago, Illinois

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLJNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLJNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Pozor! Pozor!

Poziv na vse one Slovence, ki se zanimajo za zemljišča — farme. Ako hočete postati samostojni, tedaj si kupite zemljo v slovenski naselbini Crivitz, Wis. Ne dajte se zapeljati in ne idite tja, kjer ni Slovencev. Tukaj je več rodbin iz Vaše domovine, torej pridite v Crivitz in obiščite rojake; vprašajte jih kako so zadovoljni in šele potem si kupite svet, ko se prepričate, da imate prijatelje tukaj.

Tukaj kupite svet od lastnika, ki Vam ga izroči vsaki čas s čistem zemljiško vknjiženem prepisom.

Naše cene so nižje kot kjersibodi drugod, in to zaradi tega ker mi prodajamo svojo lastno zemljo.

Mi Vam povrnemo vozne stroške ako svet kupite, tedaj pridite v Chicago, od koder Vas naš zastopnik privede na svet in Vam razkaže krasno lego istega.

Cena akterju \$8.00 do \$30.00.

Lastnik: THEO. KERSTEN.

N. PIKLOR,

1526 W. 21st Street.

CHICAGO, ILL.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Posledice alkohola. V četrtek, dne 8. m. m., sta šla iz gozdarskega urada v Soteski pri Žužemberku dva knezova, oziroma Zhubrova uslužbenca v bližini dvora po pesek. Nazaj grede ju je oskrbnik Drobnič napojil v gostilni pri Bobenčku na Dvoru. Oba voznika, čez mero vinjena, sta se proti večeru vračala s težko naloženima vozoma. Konji v vozu, ki ga je vodil Martin Bobnar, so se že na Dvoru plašili. Prvi voznik, kočijaž Kraker, je svoje konje pognal. Bobnarjevi pa so divjali za njim. Za obema je pa vozil gozdar Drobnič v koleselju. Ko je Drobnič videl, da je Bobnar spotoma podlegel pijaci, je vzel k sebi na voz. Potemtakem je bil Bobnarjev s peskom naloženi voz brez pravega vodstva. Ko so se vozovi približali Soteski, je blizu napajališča ob Krki Drobnič Bobnarja spravil iz svojega koleselja in na njegov voz. Tedaj pa so konji najbrže naglo potegnili navstran. Bobnar je padel z voza na tla in sicer tako nesrečno, da so mu šla kolesa težko naloženega voza čez sredo života. Poškodba je bila tako težka, da so se pri ranjencu pokazala žreva in da so potem na lici mesta našli koščice, najbrže iz zgornjega dela nog. Gotovo pa je, da je bila ta poškodba tako težka, da je reče že drugi dan umrl v bolnici v Kandiji, kamor so ga pripeljali nezavestnega.

Pazite na otroke! — Posestnica Franciška Luznar na Mlaki je pustila dne 4. m. m. svoje štiri majhne otroke v starosti od pol do sedem let same doma in šla v Kranj. Triletni Peter je med tem časom iztaknil na omari vžigalice, s katerimi se je igral. Vžigalice so se vnele in tudi dečkova obleka. Starejši sestrici sta kmalu priskočili na pomoč in polivali dečka z vodo, toda bilo je prepozno, zakaj deček je bil že tako hudo opečen, da je drugi dan umrl.

Sentjanska premokopna družba na Dolenjskem je sklenila na glavnem zborovanju, da se razide in opusti obrat. Ako bi hoteli nadaljevati s kopanjem premoga, bi potrebovali pol milijona kron.

Premog na Dolenjskem. V rudokopu na Hrastnem pri Mokronogu napreduje delo prav dobro. Zdad nasirajo tir do železniške proge za prevoz rude. Kopljejo tudi v Ostrožniku pri Mokronogu, kjer je tudi železna ruda in so baje zasledili tudi premog.

Usodepolna voznja. Dne 6. m. m. v pozni noči peljala sta dva posestnika iz doberniške občine, Črvan in Hrovat, vsak po en voz zmlatega žita iz mlina v Žužemberku, domov. Na cesti, ki pelje od Krke po strmem bregu v večkratnih serpentinah v Žužemberku, zavili so Hrovatovi volji pri zgoreni serpentin iz ceste in padli z vozom yred na spodnjo cesto, kjer se je nahajal ravno Črvan s svojim vozom. Črvanovi konji so se vsled padca Hrovatovega voza tako ustrašili, da so voz siloma čez cestno ograjo nazaj potisnili in tudi ti z vozom vred več metrov globoko padli čez breg. Sreča v nesreči je, da se ni niti žival, noben voznik poškodoval in sta drugo jutro domov odpeljala. Kakor povsodi, bil je tudi tukaj vzrok alkohol, katerega sta se Črvan in Hrovat v Boncevi gostilni v Žužemberku navlekla in nista bila zmožna za vožnjo.

Nezgoda na delu. Delavec Matija Avbelj, zaposlen na cirkularni žagi trgoveca z lesom Frana Hainriharja na Trati pri Škofji Loki, je prišel te dni z desno roko preblizu cirkularne žage, katera mu je raztrgala roko in zmečkala prve člene na kazalec, sredinec in prstancu.

Napad. Martina Prešerna iz Rečice pri Radovljici in njegovega 21letnega sina Milana sta 15. m. m. ponoči pred neko gostilno v Rečici brez vsakega vzroka napadla dva fanta in ju z nožem in gorjajo nevarno ranila.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

PRIMORSKO.

Samomor 17letnega fanta v Gorici. Dne 14. m. m. zvečer okoli pol 8. se je ustrelil v spalni sobi urarja in zlatarja Aleksandra Ambrožiča v Gorici njegov 17letni vajevec Hinko Jekler z Bleda. Našli so ga mrtvega. V eni roki je imel samokres, v drugi pa listek papirja, na katerem je stalo napisano: "Ustrelil sem se zaradi tega, ker sem se zameril sestri od tiste, ki je pri Vokulatu in me ne mara več videti. Via Coronini 4." Fant se je ustrelil torej vsled nesrečne ljubezni, zaljubljen je bil v 17letno delavko v Stračicah Anico Perot v Koroninjevi ulici. Fant je bil v zadnjem času popolnoma zmeden in je izvršil samomor v zmedenosti.

Vojak utonil. Dne 13. m. m. so imeli pionirji na Soči svoje vaje, pri katerih je padel v vodo pionir. Nek desetnik je skočil za njim, da bi ga rešil, a nesreča je hotela, da je utonil, medtem ko se je rešil nesreči v vodo padli pionir.

Strela. Dne 29. aprila je strela ubila v Neblem 12letnega dečka Alojzija Goloba v domači hiši. — Isti dan je strela udarila v Britofu v dimnik hiše Mihaela Kodermeza ter ga nekoliko poškodovala.

Stražnik ustrelil mornarja. Nekaj mornarjev in podčastnikov torpedovke "Trabant", ki je sidrana v bližini ladjedelnice Danubius na Reki, je ustavil ponoči, ko so se vračali na torpedovko, stražnik ladjedelnice. Mornarji se za njegov prvi klic niso brigali in neki podčastnik je šel naprej tudi po drugem klicu. Stražnik je ustrelil in zadel podčastnika v ramo. Ranjena so odpeljali v bolnišnico, stražnika premenili in uvedli strogo preiskavo.

Ponesrečen železničar. 37 letni železniški skladiščni mojster I. Godnik v Trstu, je zadel, ko je stopil s tramvaja, v mimoidečo kočijo, ki ga je vrgla z vso silo ob zid. Pri padcu si je razbil Godnik čepinjo. Odpeljali so ga v bolnišnico, njegovo stanje je zelo resno.

ŠTAJERSKO.

Anarhist v Trbovljah? Rudar Anton Pansak iz Trbovelj je odnesel strelnemu mojstru Antonu Jordanu pred kratkim več dinamičnih patron in smodnika. Tatvino so kmalu opazili in ker je bil Pansak znan, da goji anarhistične nazore (?) in je baje med delom izražal prav nevarne grožnje, ki so kazale, da ima zločinske namene, so ga orožniki takoj pričeli zasledovati. Pansaka so prijeli v Litiji. — Če le ne vidijo boječi ljudje strahov pri belem dnevu.

Otroka sta umorila. Jožefa Blakšič iz Kozjega je porodila 3. marca 1912 nezakonskega otroka. Oče otroka je bil 52letni oženjeni posestnik Franc Dobrina, ki je moral plačevati na mesec po 10 K za otroka. Dobrinova omožena hči Cecilija Blakšič, ki je svakinja nezakonske matere, se je bala, da bo prikrajšana na dedščini, če bo moral oče dolgo časa plačevati za otroka. Zato sta sklenila z očetom, da umorita otroka. 3. m. m. je spal otrok sam doma, ker so bili vsi domači na polju in takrat sta umorila otroka na ta način, da sta mu nanila v usta solno kislino. Ko je prišla opoldne otrokova mati dom, je bil otrok že mrtev.

Težka nezgoda pri streljanju z možnarjem. O binkoštih so streljali v Mišidolu pri Laškem z možnarji. Možnar je sprožil 14letni Miha Gucsek. Ker pa se možnar ni hotel takoj sprožiti, je podrezal s kovinastim kosom v smodnik. Pri tem se je smodnik vnel in ves naboj je puhnil dečku v obraz. Tudi na desni roki je dobil poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, a najbrže ne bo okreval.

Nevarna igra. V Polzei so se igrali 13. m. m. dečki s puško, ki jo je bil eden dečkov skrivoma odnesel očetu. Ravnali so pa tako ne previdno, da se je puška sprožila in kroglja je zadela 14letnega mlinarskega učenca Andreja Rudnika. Rudnik je zavpil in se zgrudil mrtev. Kroglja mu je bila predrla možgane.

Tatinska družba. Zadnje dni je vdrlo na Bizeljskem nekaj hrvaških tatov v trgovino Andreja Ko-

sa in odneslo mnogo blaga in denarja, vsega skupaj do 2000 K vrednosti. Isto noč so tatovi pobrali bizeljskemu župniku Raktelja vse meso, slanino in mast iz kamre.

KOROŠKO.

Cigani med seboj. V okolici borovelski sta dve ciganski rodbini Taubman in Linek, ki se redvijo ljeta z godbo. Med obema rodbinama vlada strašna zavist in sovražstvo, in večkrat je prišlo med obema že do krvavih spopadov. Po praznikih sta trčili zopet skupaj. Taubman je ustrelil na Lineka. Zadel ga je lahko, toda bil bi še streljal, da se niso vrgle na njega ženske, ki so ga toliko časa zadrževale, da je Linek pobegnil. — Taubmana so zaprli, on prizna, da je hotel namenoma umoriti svojega konkurenta.

Poizkušen samomor v vojašnici. V celovski vojašnici se je v levo stran prsi ustrelil topničar Karol Šimunek od 9. topničarskega polka, najbrže, ker ni imel veselja do vojaške službe. Rana je smrtonosna.

Mrtvo so našli štiri ure od Djk- še pod neko skalo 60letno Marijo Roganovo. Nabirala je planinske cvetlice in pri tem brčkone padla čez strmino.

Nepreviden avtomobilist. Pri Borovljah je trčil neki avtomobil, v katerem je bil sofer in neka natakarica, v voz nekega kmeta iz okolice, ki se je peljal v Glinje. Voz je odletel v steno neke hiše in se razbil, kmet je nevarno, morda smrtno ranjen, žena je nepoškodovana. Konja so morali vsled dobljenih poškodb ubiti. Nesrečo je zakrivil sofer, ki se je, kakor pravijo, bolj brigal za natakario, kot za voz.

Vojaški begun. Ob Glini pri Celovcu so našli vojaško uniformo nekega huzarja, ki je pobegnil iz Jezernice. Mislili so prvotno, da je mož skočil v vodo, toda pozneje se je dognalo, da je bila to le zvijača, kajti ubeglega huzarja so aretirali v Grebinju.

RAZNO.

Dvajset let zaprta. Vsled ovadbe je policija v Ženevi preiskala neko stanovanje in našla v njem ženo, ki je bila že dvajset let zaprta v svoji sobi. Žena je bila v strahotnem položaju in so jo morali takoj prepeljati v bolnišnico. Njena rodbina je obtožena.

Legar med turškimi ujetniki. V kaznilnici v Sofiji, glavnem mestu Bulgarske, v kateri je kakih 500 turških ujetnikov zaprtih, je izbruhnil legar. Dozdaj je zbolelo skoraj do sto mož.

Ljubavna tragedija. Iz Frankobroda poročajo: V neki hiši v kolodvorskem okraju je nedolgo tega ponoči hotelski sluga Moench vlomil v stanovanje svoje neveste, pri kateri je zalotil svojega tekmeča Franca Kleina. Moench je potegnil revolver ter parkrat ustrelil na dvojico. Dekle je bilo težko ranjeno. Klein je bil ustreljen v glavo in je kmalu na to umrl. Moench je na to samega sebe nevarno ranil.

Samomor madžarskega aristokrata. Iz Budimpešte poročajo: 24letni grof Ladislav Keglevich, sin člana magnatske zbornice in komornika grofa Julija Keglevicha, se je v mestnem gozdu ustrelil. Pri njem so našli štiri vinarje in nekaj brezenih precioz. Grof Keglevich je bil prejšnji večer v klubu in se je ponoči odpeljal v avtomobilu z grofom Evgenom Keglevichem in njegovo soprogo v njihovo palačo. Ne ve se, kako je prišel v mestni gozd. Grof Keglevich je živel že dalj časa v finančnih težkočah. Po smrti svoje matere je podedoval veliko premoženje, ki je je v kratkem zapravil. Pozimi je imel grof Ladislav Keglevich jako košljivo afero. — Pri neki zabavi v "Palais de danse" v Budimpešti je zmanjkala baron Urayu, ki je bil ves večer v družbi grofa Keglevicha, tisočkronski bankovec. Dolžili so natakario, da so ukradli bankovec. — Končno so vso družbo odpeljali na policijo. Medpotoma je neki detektiv zapazil, da je grof Keglevich padel bankovec iz žepa.

Če hočete zgubiti prijatelja, posodite mu denar!

Kedar prosil, zлата usta nosi, Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprili kam zaradi posojila denarja takim napačnim prijateljem in če ne morate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vljudno vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vlog plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island Av^o Vogal Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV. GLAVNICA IN VLOGE \$1.850.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTEPINA, blagajnik.

Uradne ure so od 8.30 dopoldne, do 5.30 popoldne, ob sobotah do 9 ure zvečer, ob nedeljah pa od 9 dopoldne do 12 ure opoldan.

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta. Govorimo vse slovanske jezike.

SLOVENC, KI HOČETE BITI POŠTENO POSTREŽENI: obračajte se do

Kaspar Državne Banke

Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.

Sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vloženega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSAKA IZGUBA NEMOGOČA!

Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafte na vse dele sveta po kurznih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini.

Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko mornarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nihče ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naše geslo.

Na denarne pošiljate izven Chicago se polaga največjo pozornost, in je denar tistj dan odposlan, ko ga mi prejmemo. Vse izven Chicago poslane denarje se naj pošilja skozi "Post Money Order" ali skozi zanesljive banke. MENJALNICA TUJEZLSKEGA DENARJA.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite v slovenskem jeziku. Potniki, ki potujejo potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje potnike zanesljiv bančni zastopnik in spremlja ljudi na ladjo in poskrbi za prtljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Naše vsakdanje delo bi moralo biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmožnost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celemu telesu v škodo.

Toda celo največja skrb ne more večasih preprečiti, da se ne bi naši organi vneli ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodi se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljšje zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali nepravil. Ojačilo bo tudi

prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

USTVARILO DOBER TEK

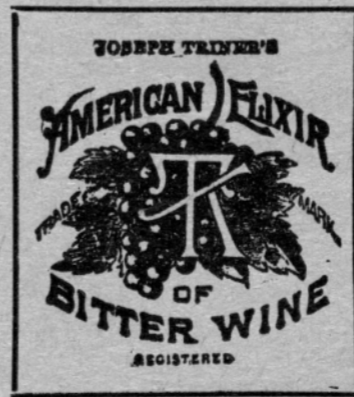
POVEČALO RAZKROJITEV IN

ODSTRANILO ZAPRTJE,

NOTRANJE BOLEČINE IN KRČ,

GLAVOBOL, ZLATENICO,

KOLCANJE IN BLJUWANJE.

Isto bo pomoglo v vsih takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih zgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabo. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebave in za ženske nerednosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo sv. Barbare št. 68 K. S. K. J. v Westmoreland City dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer 28. junija.

Vljudno vabimo vse rojake in rojakinje, posebno vse sosedna društva, da se naše veselice polnoštevilno udeležijo; v enakih slučajih bude tudi naše društvo pripravljeno na pomoč.

Vstopnina za moške \$1.00

Ob enem naznanjam članom našega društva, da smo pri zadnji seji sklenili da daruje vsak član \$1.00 v društveno blagajno, ako se ne vdeleži veselice. — To velja za vse člane, tudi one, ki so oddaljeni. Izvzeti so le bolni člani.

Društvena blagajna je prazna, zaradi izplačevanja bolniške podpore in isto tudi vsak zahteva, bodisi v bližini ali oddaljeni. Toraj rojaki in rojakinje na svidenje 28. junija. Bodimo složni in pokazimo drugim narodom, da smo v resnici vsi za enega in eden za vse.

Za dobro postrežbo, izvrstno zabavo, pijačo in prigrizek skrbel bude odbor.

Franz Kastelic, preds.

VABILO

na piknik, katerega priredi društvo št. 41 S. S. P. Zveze in sicer na prijazni farmi brata Fred. Ogulina na Ambridge, Pa. v nedeljo 15. junija.

Začetek ob 9. uri zjutraj.

S tem se vljudno vabi vse rojake in rojakinje v okolici, posebno pa člane sosednega društva S. N. P. Jednote, da se te naše veselice v obilnem številu vdeležijo, katero naklonjenosti bo naše društvo ob enaki priliki prijazno vpoštovalo in se povabila odzvalo.

Za izvrstno postrežbo in tudi zabavo bo preskrbljeno v vseh ozirih, torej na svidenje v nedeljo na farmi. ODBOR.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo št. 123 S. S. P. Z. v korist društvene blagajne v Detroit, Mich.

v soboto 21. junija točno ob 6. uri zvečer v dvorani g. Demschaka na vogalu Jefferson in Anderson cesta.

Vljudno vabimo vse rojake in rojakinje, sploh društva, da se v polnem številu udeležijo omenjene veselice, enkrat vi nam drugič mi vam.

Torej s prijateljskim namenom na pomoč, upamo da ne izostanete, za vse potrebno preskrbi in vljudno vabi ODBOR.

VABILO!

na plesno veselico, katero priredi društvo št. 10 S. S. P. Z. v Moon Run, Pa.

v soboto 14. junija točno ob 6. uri zvečer v dvorani sv. Barbare.

Tem potom vljudno vabimo vse tukajšnje rojake in rojakinje, sploh vse sosedna in razna društva, da se polno številno vdeležijo omenjene veselice. Enkrat vi nam, drugič mi vam!

Torej s prijateljskim namenom na pomoč, ker čisti dobiček je namenjen v društveno blagajno. Upamo, da neizostanete. Za vse potrebno preskrbi in najvljudneje vabi ODBOR.

Društvo št. 71 S. S. P. Zveze v Marianna, Pa.

vljudno vabi rojake in vsa sosedna društva na vrtno veselico z razvitjem zastave

— 4. JULIJA. —

Vstopnina \$1.00 za moške, ženske proste. Za točno in dobro postrežbo jamči ODBOR.

VABILO NA IZLET,

katerega priredi

Slov. Del. Pev. Zbor "OREL" dne 15. junija 1913 ob 11. uri dopoldne

v Lake Side Grove, Ewing Ave. in 96. cesta v So. Chicago, Ill.

Kjer je omenjeni izlet prirejen za povzdigo slovenskega petja, zatoraj najvljudneje vabimo cenjeno občinstvo iz Chicago, So. Chicago, Pullman in bližnjih slovenskih naselbin, da nam izkažejo bratsko naklonjenost in čutečnost do miljenih slovenskih pesmi. Toraj vsi na plan omenenega dne. Na razpolago bo vsakovrstne zabave. Nastopilo bo več pevskih zborov.

Pri kegljanju bodo tri nagrade. Točilo se bo izvrstno pivo, in dober prigrizek bo na razpolago. Na veselo svidenje kliše: ODBOR.

Vabilo na veliko društveno slavnost,

katero priredi Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo št. 9 v Skidmore, Kansas, kot razviti je nove društvene zastave

DNE 29. JUNIJA 1913.

Po razviti zastave se vrši prosta zabava, h kateri se tem potom vabi vsa sosedna društva in rojake, da se odzovejo vabilu. Vzemite električno karo in izstopite na št. 10. potem se koraka eno miljo zapadno do nas. Vstopnina 25c za moške, ženske proste. Za točno postrežbo bo skrbel ODBOR.

RAZNE NOVICE.

Tudi nekaj statistike.

Združene dobrotelne družbe v Chicagi apelujejo na občinstvo za pomoč in obenem pošlejo mali letak, da dokažejo nujnost podpor. Tabela kaže vzroke, ki so krivi da 17,000 rodbin s 70,000 člani bodo trpi. Ta tabela je pa tudi odgovor za tiste, ki trdijo, da je revščina povzročena po značaju posameznih oseb in da bi lahko bila odvrnjena skozi štedljivost in treznost.

Naslednje so v številnih navedeni slučajih, kjer je bila potrebna podpora in sicer:

Brezdelnost 4620, hipna bolezen 4311, jetika 1361, nosečnost 1285, pijanost 1205, smrt 756, nezgode 674, starost 634, moralčen propad 468, zaporne kazni 388, lenoba in nestanovitnost 360, slabo stanovanje 318, prosjačenje 292, industrične nezgode 188, slaboumnost 239, norost 237, spolne bolezni 202, nezmožnost 157, božjast 140, rokodelske bolezni 46, podpora priseljnikom v poslednjih treh letih 177.

Ako se natančno premisli ta znamenek, tedaj se pride do prepričanja, da večina navedenih vzrokov izvira direktno iz današnjega dobičarskega sistema. Ta sistem izkoriščanja pa rodi vse bolezni od hipne do jetike.

Skesani tat.

Walter F. Shourds, kateri je svojčasno imel zaupno službo pri Merchant's Union Trust Co. v Philadelphiji, Pa. in pred dvema leti, potem ko je s seboj vzel \$1,400,000 v vrednostnih papirjih in \$30,000 v gotovini izginul, brez da bi ga mogla zaslediti policija ne zasebni detektivi, je minuli petek sam nazaj prišel ter se javil pri sodnji v Philadelphiji, kjer je vrnil poneverjeno svoto.

Shourds je baje s poneverjenem denarjem vspešno trgoval in je sedaj bogat — mož, ki ne bo kaznovan, ker mu je bila svoboda zagotovljena, ako ukradeni denar povrne. — Gentleman!

Japonska vstraja pri svojem mnenju.

Washington, D. C. — Japonska je govorila svojo posledno besedo glede kalifornske "Alienlandbill" in sicer je bil tozadevni dopis predložen predsedniku Wilson, da pride v razgovor v kabinetu.

Prvi korak bo s tem storjen, da se da Japonski oficijelni odgovor, osobito na trditev, da je Webbs zakon istopomenben s kršitvijo pogodbe iz leta 1911.

Morilec svoje žene prijet.

Rim. — V Chiaso ob švicarski meji je bil prijet iz Italije pobegli in iz Amerike se vrnivši Ascenzio Moroni, kateri je pred kratkem svojo ženo v gozdu pri Capestrano, na grmado privezal in živo sežgal. Maroni se je bil izselil v Ameriko, a neki prijatelj iz njegove rodne vasi mu je pisal, da se njegova žena pusti laskati od njegovega bivšega ljubega. S prvim parnikom se je Maroni vrnil v domovino in na svojo ženo prežal v gozdu. Obleko ji je strgal raz života, privezal jo na sklad drv, sklad zažgal in gledal, kako je do smrti zgorela. Več ovčarjev je videlo grozen prizor, a niso imeli poguma da bi rešili žrtev.

Povečanje delniškega kapitala.

New York. — Standard Oil Co. v New Yorku bo prihodnji teden svoj delniški kapital povišala za \$60,000,000, to je od 15 na 75 milijonov dolarjev, kakor je bilo v New Yorku na obdržanem zborovanju delničarjev sklenjeno. Vsi delničarji bodo dobili premijo 400 odstotkov od svojih delnic, katere imajo v posesti. Ravnatelji imajo urediti način, kako bodo razdeljene delnice, kar se bo vršilo 13. junija v obliki dividend. Druge oil družbe, ki so pripadale k bivšemu trustu, so svoj kapital tudi povišale.

Priznava umor.

Columbus, O. — Lee Coge, član Iron Moulder's Union v Wheeling, W. Va. je v zveznem okrožnem sodišču priznal, da je leta 1910 v Steubenville ob priliki nekega štrajka umoril tajnega policista John Reardon.

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

- ARKANSAS. Za Aix: F. Krefel. Za Huntington: J. Zupančič. Za Jenny Lind in Fort Smith: J. Zajc. COLORADO. Za Denver: J. Škrabec. Za Pueblo: F. Petelin in J. Gaber. Za Somerset: F. Ernožnik. Za Sopris in okolico: F. Lukanič. Za Leadville: F. Bizjak. ILLINOIS. Za Bradley: G. Staudohar. Za Brereton: I. Petje. Za Chicago: Victor S. Skubic. Za De Pue: D. Badovinač. Za Edwardsville, Ill.: F. Demšar. Za La Salle: Paul Berger. Za Livingston: F. Krek. Za Lovington: F. Plazovtta. Za Pullman: J. Tisot. Za So. Chicago: F. Klobučar. Za Springfield: A. Pekol. Za Staunton: J. Klaužar. Za Wenona: J. Arhar. Za Waukegan in North Chicago: J. Gantar. Za Oglesby: M. Sitar. Za Witt: D. Sanuškar. IOWA. Za Buxton in okolico: A. Pirnat. INDIANA. Za Clinton: J. Albrecht. Za Indianapolis: J. Bruder. KANSAS. Za Breezy Hill: M. Smolenik. Za Dunkirk in Radley: L. Lekše. Za Frontenac: J. Kolar. Za Girard in Franklin: J. Žager. Za Mineral in Stone City: P. Jurše. Za Skidmore: J. Zakrajšek. Za Stone City: J. Zaltz. Za Yale in Pittsburg: L. Cvetko. KENTUCKY. Za Browder: L. Jeras. MINNESOTA. Za Aurora: V. Mikulič. Za Biwabek: J. Delak. Za Chisholm: J. Judnič. Za Ely: M. Fink. Za Eveleth: J. Pogačnik. Za Gilbert in okolico: A. Sterle. Potujoči: Louis Wessel. Za Pineville: S. Mahnič. MISSOURI. Za Naylor in okolico: F. Levar. MICHIGAN. Za Baltic in okolico: M. Likovič. Za Calumet: Peter J. Spehar. Za Detroit: Joe Kotar. MONTANA. Za Bear Creek: Jos. Jerman. Za Butte: L. Sporar. Za East Helena: F. Smith in Miss. M. Strainer. Za Red Lodge: F. Razboršek. Za Roundup: J. Cerovšek. OHIO. Za Barberton: J. Balant. Za Cleveland: Ig. Smuk in F. Mežnarich. Za Collinwood: F. Požel, J. Potočar. Za E. Palestine: S. Čuk. Za Girard: A. Strah. Za Lorain: F. Azman. Za Newburg: J. Križmanič. Za Youngstown: Struther in Lowellville: Math Slabe. OREGON. Za Oregon City: J. Kurnik. PENNSYLVANIA. Za Adamsburg: M. Pompe. Za Bessemer: J. Serjak. Za Broughton: J. Žitnik.

50,000 KNJIŽIC

Pove kako zamorete ozdraviti doma.

Vsak možki, kateri je bolan, bi moral pisati po to zanimivo brezplačno knjižico. Vredna je \$10.00 vsakemu bolnemu možkemu. Ta knjižica pove zdravemu človeku, kako se je treba čuvati bolezni. Mladenci, kateri je na potu, da se oženi, bo profitiral, ako čita to knjižico. Ako trpite na želočnih teškočah, bodisi na slabi prebavi ali na zaprtju, ali na jetrih, drobu, ledvicah ali mehurni bolezni, slabih živcih, izgubljeni moči, nočnem gubitku ali na impotenci; zastrupljenju krvi ali sifilis, skrofulu, nečisti krvi; kapavki (triper) ali na kateri drugi spolni bolezni, ki je dobljena pred kratkim; ako ste slab, nervozen, melanholičen, vedno utrujen in telesno potrt, ali ako trpite na posledicah razuzdane mladosti, revmatizmu ali na kateri drugi moški bolezni — ta knjižica vam pove, kako zadobiti hitro in stalno zdravje tajno in privatno na vašem domu. Pove razumljivo zakaj trpite in kako zamorete ozdraviti. Vsebuje take stvari, katere bi moral znati vsak možki, mlad ali star, reven ali bogat, samski ali oženjen, bolan ali zdrav in kateri bi se moral tudi ravnati po teh stvareh. Dobri nasveti, ki ji najdete v tej knjižici, so velike vrednosti. Ako se ni drugim zdravnikom posrečilo ozdraviti vas, ne plašite se radi tega — ne obupajte, temveč pišite se danes po ta kajpot k zdravju.

POŠLJITE KUPON ZA BREZPLAČNO KNJIŽICO ŠE DANES.

S tem, da nam pišete, nimate niti najmanjših obveznosti napram nam. Mi ne pošiljamo nobenih zdravil popre, dokler niso naročena in plačana. Poštnino za knjižico plačamo mi in pošljemo jo v navadnem zaprtem zavitku, tako da nihče ne ve, kaj je notr. DR. JOS. LISTER & CO., AUS. 801, 208 N. FIFTH AVE., CHICAGO, ILL. Gospodje! — Pošljite čimprej vašo brezplačno knjižico na vaše stroške. Razume se, da s tem jaz nisem niti malo obvezan napram vam glede kakšnih stroškov. Ime: Naslov:

ZASTONJ MOŽEM

Možje ozdravljeni v 5dneh

Osdravim vsecega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitličočih se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se nevespešo ozdravili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna praks v am je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih. Ozdravim pozitivne želedec, pljuča, ledvice in neprilike v jetrih. (Za neuspelno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI

GUBA NAGONA, BOLEZIV LEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, nepor, zastrupljenje in zguba vode. PLJUČA naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji največji metodi.

ZASTRUPLENJE KRVI

in vseh drugih kožnih boleznih, kakor prišče, lucije, onemoglost itd. ŽENSKE BOLEZNI bel tok, bolečine v oztare, garje, otekline, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno.

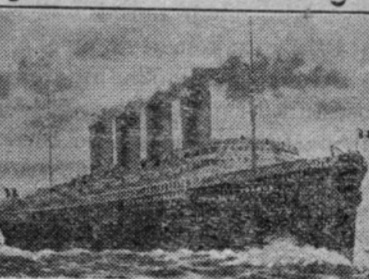
Nasvet zastonj. DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago med Randolph & Lake Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

Najstarejša slovanska tvrtka EMIL BACHMAN 1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene. Neštevilno zahval in priznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mešana jedila.

Pristanišče 57 North River vzuozje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj S. S. France (nov dvovijak) S. S. La Provence S. S. La Lorraine S. S. La Savoie Najboljše udobnosti v III. razredu. Odplujejo vsako soboto ob 3. pop. S. S. Rochambeau (nov dvovijak) S. S. Chicago S. S. La Touraine Glavnizatop na 19 State St., New York MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE NARODNA TISKARNA 2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL. TEL. CANAL 448 Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Zahvala in prošnja.

Meseca marca t. l. sem se s prošnjo obrnil do nekaterih slovenskih podpornih društev jih proseč za milostno podporo v moji nesreči; in res so se velikodušno odzvala sledeča društva S. S. P. Z. št. 89: \$1.90; št. 4: \$11; št. 79: \$6.75; št. 85: \$3; št. 10: \$3.90; št. 42: \$2.80; št. 68: \$2.25; št. 73: \$5; št. 92: \$3; št. 15: \$4.40.

Najiskrenejša hvala vsem darovalcem za meni izkazano dobroto, ker so mi olajšali čez vse bedni položaj. Obračam se še do ostalih podpornih društev s prošnjo, da bi blagovolili po svoji milosti meni v pomoč priskočiti in se že sedaj zahvaljujem za velikodušnost, s katero mi pomorejo v moji skrajni sili.

West Allis, Wis., 1. junija 1913. Matija Podjed, 408 Havley Rd.

Knjiga "ŠKOF PROTI ŽUPNIKU,"

Spisal na temelju resničnih dogodkov in aktov PAVEL SVETLIN, bo kmalu pošla. Kdor se torej zanima za to velezanimivo razpravo naj poseže po knjigi. Ista stane 35 centov poštine prosto in jo je dobiti pri GLAS SVOBODE CO. 3622 W. 26th St. Chicago, Ill.